

Холдор Вулқон

ОЙДИН ҚАЙИНЗОР
(Шеърый тўплам)

ТУЗ ҲАҚИ

Мен қаерда яшамай, умримнинг охиригача ва ундан кейин ҳам ўзбеклигимча қоламан.

Қайси тилда, нимаики ёзган бўлсам, у нарсаларнинг ҳаммаси ўз-ўзидан ЎЗБЕК деган бир буюк халқнинг маънавий мулкига айланади.

Халқим, бу шеърый китобимни менга берган нону тузинг ҳаққини адо этиш учун қўлимдан келганича сенга қилган бир камтарин хизматим, фарзандлик эҳтиромим сифатида қабул эт.

Биламан, менинг бошимни силаб, нон бериб, ўстириб, вояга етказиб, ўқитиб, одам қаторига қўшган сендай меҳрибон Халқни рози қилиш учун умрбод тўхтамай, инсониятни ҳайратга соладиган санъат асарлари яратиб, сенинг пойинга қўйганимда ҳам, тўлаб бўлмас буюк қарз барибир гарданымда кетади.

Сен шундай буюк халқсан.

Мен сени яхши кўраман.

Сени турли фитнаю офатлардан, урушлардан Парвардигори Олам ўз паноҳида асрасин!

Холдор Вулқон

28 октябр, 2014 йил.

Кечки соат 7 дан 51 дақиқа ўтди.

Бремpton шаҳри, Канада.

ВАТАН

(Ўзбекистон халқ ҳофизи Шерали Жўраевга бағишланади)

Сен агар буғдой бошоқ бўлсанг сомонингман, Ватан,
Тоабад бошинг омон бўлсин, товонингман, Ватан.

Барча яхши, барча оқил, барча доно, файласуф,
Қимтиниб бир чеккада юрган ёмонингман, Ватан.

Чор тараф зулмат, туман, увлайди минг -минглаб шоқол,
То сахар гулхан ёқиб чиққан чўпонингман, Ватан.

Барча жим, тилсиз писиб, мум тишлаганда, хайқириб,
Ҳақ сўзин дор остида айтган забонингман, Ватан.

Бўлмасин оввора ёв ойболта қайраб қатлима,
Қатл этиб ўлдирса ҳам ўлмас омонингман, Ватан.

Юртда Вулқон чўққидек бошим булутлардан баланд,
Ёв учун мангу ўтиб бўлмас довонингман, Ватан!

2004 йил, Андижон шаҳри.

АПРЕЛ

Қуёш ботиб, ғамбода, ғариб,
Уфқларнинг гулхани сўнар.
Эриган қор сувин сипқориб,
Шом қушлари боғларга қўнар.

Ҳилол кўқда порлар паришон,
Кўрасан кўз илғамас жойни.
Мен севаман, севаман, ишон,
Апрель деган ёлғончи ойни.

Биллур қандил сингари томдан,
Сумалаклар тушар узилиб.
Чакиллаган илиқ оқшомда,
Эл уйқуси кетар бузилиб.

1990 йил. Баҳор. Андижон шаҳри.

ДЎСТ

*(Ўзбекнинг энг ёниқ шоирларидан бири, марҳум дўстим Равшан
Файз хотирасига)*

Гуллар ернинг табассумлари ,
”Қайда?” – дея берма саволлар .
Саф чекар дов дарахт лашкари,
Эсар ёвуз, вахший шамоллар .

Бошланаркан булут босқини,
Шаррос куяр шиддатли жала .
Ариқларда сувлар тошқини,
Кўринмайди ёмғирда дала.

Куз келади сўнгра сездирмай,
Сукунатда хазонлар рақси.
Ботаргохта шом қушларининг,
Мурасасиз шовқини, бахси.

Хувиллатиб борлиқни сўнгра,
Қушлар кетар инларин ташлаб.
Қолмагандай яшашдан маъно,
Дўст кетгандай кўзингни ёшлаб.

2003 йил , 27 ноябрь . Тунги соат
9 дан 30 минут ўтди. Андижон .

Шаҳар ёмғири

Қулоқ тутдим ёмғир сасига,
Ҳаво гиёҳ хидига тўлди.
Булутларнинг увадасига,
Чақмоқдан ўт кетмаса бўлди.

Шодликларга тўлади юрак,
Йўлга боқар мўлтайган чироқ.
Қаҳ -қаҳ уриб кулар гулдурак,
Ёмғир юм -юм йиғлайди бироқ.

У яшнатар воҳаю чўлни,
Новдаларга биллур тизилди.
Босиб кетди машина йўлни,
Йўл шўрликнинг жони узилди.

Вақирлайди бақалар гўё,
Ойналарда титрар итбалиқ.
Ёмғир тиниб, ёришар дунё,
Ярақлар дил кўзгуси тиниқ.

Боқиб гуллар табассумига,
Жилмаяр боғ ўйчан, соғ -омон.
Осилганча хаёл думига,
Учиб кетгим келар сен тамон.

19 июнь, 2008 йил. Кеч соат 8 дан 56 минут ўтди.
Торонто шаҳри. Канада.

Синглим Анорага

Руҳим ойдинларда дайдиған сувчи,
Мен сени эслайман, кунда, кун ора.
Жилмайиб, йиғловчи, йиғлаб, жилмайғувчи,
Менинг ювошгина синглим, Анора.

Субҳи содиқ маҳал тақирлатсалар,
Томлар туникасин ёмғирлар чўқиб.
Ўлтирарсан балки меҳробда сахар,
Сокин сукунатда номозинг ўқиб.

Йиққан китобларим қоплаб қанора,
Чордоқда сақланглар авайлаб, асраб.
Шоят мен ҳам қайтиб борсам, Анора,
Мисоли дарбадар девона Машраб.

Кўзингдан ёмғирдай тиркирамасин,
Кўз ёшинг суюлган олмосдай оқиб.
Овозсиз йиғласанг, ҳувиллаб ётган,
Акангнинг кимсасиз уйига боқиб.

Кўз ёшинг бебаҳо дур каби асра,

Тинсин кузги сувлар сингари асаб.
Майли ховлимизда заъфарон ҳасрат,
Юрсин япроқлардан гербарий ясаб.

6 август, 2010 йил.
Кундуз соат 8 дан 4 дақиқа ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Юрт соғинчи

Бир соат ичида дунё қариди,
Ёш туриб сочларинг оқарди январь.
Жилмаяр тахайюл туманларида,
Лаблари атиргул, сочлари анбар.

Бобур ватангадо, Фурқатлар дайди,
Навоий чет элда, қалқийди ашким.
Кимлардир Ватанни севаман дейди,
Ундайларга менинг келади рашким.

Дарахтлар югирар тепаликларда,
Оппоқ учкунларни тўзғитганда ел.
Баҳор келди, музни ёриб чик! - дея,
Яна бойчечакни алдайди апрель.

Мен энди муштлашиб қовоқхонада,
Ароққа чўкмайман ҳасратга тўлсам.
Қанийди Ватанда, қорли далада,
Гулханга термулиб жимгина ўлсам.

Дайди шоир ўлди - дея одамлар,

Кўмишса, устимдан тортишса тупроқ.
Хонанга қамалиб, ёлғиз у дамлар,
Сен ўзинг йиғлайсан ҳаммадан кўпроқ.

1 декабрь, 2012 йил.
Кундуз соат 2 дан 12 минут ўтди.
Кембридж шаҳри, Канада.

Хазонларга кўмилди йўллар

Боди изғиринда ялонғоч, юпун,
Яланг новдалари қолса ҳам қақшаб,
Оппоқ чойшаб ичра ухламоқ учун,
Боғлар ечинаркан аёлга ўхшаб.

Ловуллаб ёнганча кузги гулханда,
Гувиллар хаёли паришон боғлар.
Ўйчан куз лабида қахрабо ханда
Телба гирватларга термулган чоғлар.

Ойдинда дарахтлар сояси майин,
Оҳиста хазонга кўмилса томлар.
Кўча фонусига тираб манглайин,
Йиғласа мўридай қорайган шомлар.

Олис ўлкалардан келгандай қайтиб,
Дарчангдан тўлин ой мўралаган пайт,
Адашган йўловчи сингари дайдиб,
Гоҳо тушларинга кираманми, айт?

13 август, 2011 йил.

Кундуз соат 3 дан 23 минут ўтди.
Торонто шахри, Канада.

Қорли кеча ва ёруғ ният

Қоронғу зулматда қўнади сокин,
Қорларнинг учқуни елкамга юзлаб.
Наҳот - дейман - совуқ булутлар ҳоким,
Осмондан юлдузлар тушмоқда музлаб?

Бўронларда маҳзун мусиқа бордай,
Боғлар қор қўйнида ётгандай ухлаб.
Севаман - десайдинг, шивирлаб қордай,
Совқотган қўлларинг иситсам кухлаб.

Соямиз туташса, учқунлар тинмай,
Тўзғиса, чирпираб тушса эланиб.
Узоқ суҳбатлашсак, кетгимиз келмай,
Фонус ёруғида қорга беланиб.

20 октябр, 2014 йил.
Кеч соат 5 дан 39 дақиқа ўтди.
Канада.

Бир нуқтага термулган одам

Ёз ёмғири ёғар майдалаб, эзиб,
Руҳимда тонг каби мусаффо туйғу.
Соябон остида юрарман кезиб,
Олисларда чакнар овозсиз қайғу.

Кўлмақларда ғамгин кумуш халқалар,
Яшнайдиди қақраган, дарёлар лаби.
Гуллаган настарин махзун чайқалар,
Унсиз йиғлаётган паризод каби.

Охир тамом бўлди ёмғир кўз ёши,
Табиат йиғидан тўхтади, тинди.
Мағрур дарахтларнинг эгилиб боши,
Майса кипригига томчилар инди.

Ариқлар шарқираб тошар бир ёнда,
Ойнадек ялтирар боғлар йўлаги.
Ғийт - ғийт этар кузги ғамгин осмонда,
Ғозлар галасининг бўм - бўш челаги.

9 июль, 2011 йил.

Тунги соат 2 дан 36 дақиқа ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

Ният

Зулматда чирилдоқ чириллаган он,
Тўлин ой порласа пайкалга қараб.
Яғир дўппинг кийиб, елкангда кетмон,
Далаларда юрсанг ёлғиз, сув тараб.

Сокин увотларда бўзрайса фонар,
Худо юлдузларни бирма бир ёкса.
Оғзини ланг очиб ойдин далалар,
Ойнинг қўрғонига ағрайиб боқса.

Сувлар жилдираса, пушталар тўлиб,
Кўршапалак учса шодон, овозсиз.
Ўлтирсанг порлаган ойга термулиб.
Оддий сувчи бўлсанг, бўлсанг саводсиз.

Шийпон тамондаги сўрида ётсанг,
Ғир – ғир эсаверса тунги шабада.
Уйғонсанг тўрғайлар чулдираётган,
Ўз она юртингда, тонги далада.

7-август, 2010 йил.

Тунги соат 1 дан 56 дақиқа ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

Чўлқувар

Ёшлигимда чўлқувар эдим,
Қувар эдим чўлларни ёмон.
Чўллар мендан кўркиб қочарди,
Кулгим қистар эсласам ҳамон.

Қувмай десам уйқу бермасди,
Қуварликнинг муқаддас бурчи,
Бўронда ҳам қувлайверардим,
Кўзда кумнинг қалампир-мурчи.

Билсам, бекор қувган эканман.
Дарёларда қуриди сувлар.
Қасос дунё экан бу дунё,
Бугун энди чўл мени қувлар.

1988 йил. Тошкент.

Сўқир

Ўйга ботган ёмғирли шаҳар,
Эловрайман, озғин сўқирман.
Кўр ёмғирга айланиб, саҳар,
Деразангни тинмай, чўқирман.

Кўзим оппоқ очилган пахта,
Тергил уни жоним, этаклаб.
Савоб бўлар эди пойтахтда,
Мен сўқирни юрсанг етаклаб.

Туманларда тентираб, дайдиб,
Далаларда гулхан ёқарман.
Балки бир кун ватанга қайтиб,
Дорвозангни топиб, қоқарман.

Пайпаслайман шаҳло кўзларинг,
Титраётган лабларингни ҳам.
Шивирлайди ёмғир сўзларинг,
Сочларинга кўмилар елкам.

Қалбларга йўл топар рўзи шаб,
Гарчанд сўқир ишқнинг кўзлари.
Лаблар ёмғир каби чўлпиллаб,
Бир -бирини топар ўзлари.

Ёмғир йиғлар одамдай аста,

Кўз ёшларин ҳеч кимса артмас...
Бошқа топқир аъзолар ҳақда,
Назаримда, ёзиш ҳам шартмас.

25/06/2016.

Кундуз соат 11 дан 12 дақиқа ўтди.
Канада.

Севги ёди

Ойдин дала сингари жойшаб,
Сиртмоғидан бўшатишган соч.
Сукунатли ёруғ тун -ой шаб,
Қулар оппоқ нафис қалдирғоч...

Хушбўй нафас, лаблар ёлқини,
Ҳарир парда ортида фонус.
Қаро денгиз сочинг тўлқини,
Бир жуфт чўққи, оқарган конус.

Ойдек тўлиб, термулардинг сен,
Ипак сочинг шуъладай майин.
У шуъла, у майинликни мен,
Унутолмой ўтмоғим тайин.

Балки ҳануз кутарсан, эсиз,
Боролмайман энди у жойга.
Қандай термулардик иккимиз,
Шуълаларин таратган ойга.

Гул бандидай бўйнингга сенинг,

Чирмашмасин ҳижрон печаги.
Қуриб қолма, ғариб севгимнинг,
Қор остида қолган чечаги.

22 апрель, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 55 дақиқа ўтди.
Канада.

Баҳор оқшоми

Кўз ёшдай тўкилар гилос гуллари,
Сўнади уфқларда оташи сўзон.
Халоват тўшалган боғда тунлари,
Нафис ой шуъласи, гўзал гул тўзон.

Оппоқ гул ёгади мисоли рўё,
Қалдирғоч ухлайди тумшуклари лой.
Кул билан ювилган идишдай гўё,
Сокин ховузларга чўкиб кетар ой.

13 май, 2014 йил.
Кундуз соат 10 дан 24 дақиқа ўтди.
Канада.

Куз ёмғири

Ўйланасан кузги кечада,
Чеки борми дея фироқнинг.
Эси оғар бўм -бўш кўчада,
Маюс ўйга ботган чирокнинг.

Тўлди сирли шивирга ҳаво,
Руҳим каби мусаффо, тоза.
Наҳот ўлди севгим бенаво,
Ёмғир кимга очмоқда аза?..

Осмонларга элагин тутар,
Фонус ғамгин нурин элакляб.
Бўм -бўш шаҳар уйқуга кетар,
Куз ёмғири қуяр челакляб.

27 май, 2014 йил.
Тунги соат 10 дан 49 дақиқа ўтди.
Канада.

УСМОН АЗИМГА

Сўзсиз ҳайр дерман энди эхтимол,
Қуриган дарахтни дўстимдай қучиб.
Қанотим қайирма, эй телба шамол,
Мен энди жанубга кетарман учиб.

Қоним жилваси бор тилла жомларда,
Нетай қолипларга, ромга сигмадим -
Дея кўз ёш каби илиқ шомларда,
Баҳорга қўшилиб унсиз йиғладим.

Қумга ботиб кетди бўғзигача тан,
Кўзим - сувга тўлган денгиз ўзани.
Сувсизликдан лаби қақраган Ватан,
Кўзларимга ботир кўзани...

30 январ, 2013 йил.
Кундуз соат 10 дан 51 минут ўтди.
Кембридж шаҳри, Канада.

Кузги қайин

Хазонларни учирмоққа шай,
Кузнинг ўйчан, латиф шамоли.
Автоулов чумолихўрдай,
Ишга шошган авом -чумоли.

Чирпирайди етим япроқлар,
Куз келтирди баргларга қирон.
Хазон эмас, тилла титроқлар,
Қўрқитади уларни бўрон.

Ўйламайди бу ҳақда қайин,
Кокилларин ёйиб насимга.
Йўл бўйида шовуллаб майин,
Қайта-қайта тушар расмга.

27 октябр, 2014 йил.
Эрта билан соат 9 дан 1 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Подачи

Дайдиб юрган эдим, боғларда бадар,
Куз сочиб юборди чумчуқларини.

Улар учиб кетди шошиб, қайгадир,
Шамолларда қайраб тумшукларини.

Ҳаво, хўмрайишдан мудом тўйганман,
Ёввойи одамдай қовоғинг уйма.
Йўк, йўк, керак эмас, ичмай қўйганман,
Ёмғир, менга қуйма.

Мен кузги йўлларда подачи каби,
Кўзларимни қўйдек боқиб, яшайман.
Ишим жуда оғир, чарчаб асабий,
Фақат ярим тунда ишдан бўшайман.

Ақлдан озган оқ булутлар чинни,
Шамолда гувиллар ялонғоч терак.
Шохидаги бўм -бўш қорайган инни,
Қушлар эслаб, гоҳо соғинса керак.

26 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 4 дан 14 дақиқа ўтди.
Канада.

Кузги ойналарнинг унсиз кўз ёши

Авжланади заъфар инқироз,
Маош олмас дарахтлар ойлаб.
Ўтмай қолган "Пул"лардан бироз,
Олиб қочар шамоллар пойлаб.

Ёмғирларда ялтирайди тош,
Қарар ўйчан табиат ромдан.

Ёғаётган ёмғирмас, кўз ёш,
Кўзларингдан дувиллаб томган.

Сен кетасан соябон қўлда,
Олислайсан мисоли рўё.
Дарахт акси, кўлмакли йўлда,
Чўккан каби кўзгуга гўё.

Сенсиз энди юрак қийналар,
Эриб борар изларингда кум.
Сен кетасан, ғамгин ойналар,
Одам каби йиғлайди юм - юм.

31 июл, 2011 йил.
Кундуз соат 1 дан 29 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Дайди

Оқшом, кўзим ковакларига,
Изтиробнинг қуши ин қурар.
Кўз илғамас зулмат қаърида,
Юк ташувчи поезд чинқирар.

Юлдузлар жим йиғлар чамаси,
Сукунатга тўлди яланглар.
Сузар улкан хаёл кемаси,
Ой лангари соҳилда занглар.

Сағир севгим сиғмаган Дунда,
Шеърлар битса арзийди юзлаб -

Деб дайдидим аёзли тунда,
Кўз ёшларим қолгунча музлаб.

2008 йил, куз.
Торонто шаҳри, Канада.

Олис оқшомлар

Шом қушлари сайрайди толда,
Балки эшик турар очилиб.
Ғамгин шуъла тўшалган полда,
Китобларим ётар сочилиб.

Кулбаларда чироқ ёқарлар,
Пахтазор жим сукутга чўмар.
Юм - юм йиғлаб искабтопарлар,
Шом ҳасратин соҳилга кўмар.

Юлғун ўсган жарлар узра жим,
Аста секин кўтарилар ой.
Ёришади менинг лабларим,
Лабларинга муҳр босган жой.

Идиш ювиб ариқ бўйида,
У дамларни эсласанг гоҳи.
Чигирткадай гулзор кўйнида,
Чириллайди севги арвохи.

9 апрель, 2011 йил.
Кундуз соат 3 дан 35 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Кимсасиз йўлларда

Сувга чўкиб кетди булутлар,
Кўриб кузги гуллар ибосин.
Қирғоқларда тераклар, тутлар,
Сув оқизар боғлар либосин.

Гала гала қушлар нарида,
Шиддат билан учар қайгадир.
Балки дарё соҳилларида,
Шоли пишиб ётган жойгадир?

Кўприк узра соҳибжамол қиз,
Термулади сувга, ариққа.
Кезар маъюс, ўйчан қари куз,
Сочларини бўяб сарикқа.

26 август, 2010 йил.
Кундуз соат 10 дан 58 дақиқа ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Зулматларда учқунлайди қор

Бу хазон, кўзлари ожиз ошиқнинг
Қўлидаги ўқилмаган хат.
Кимсасизлик, сукунат балки,
Сўзсиз қўшиғидир соқов ҳофизнинг.

Мен бўлсам,

Кузги далаларда, тунги зулматда
Ёлғиз увлаётган қора шамолман.

Сен пастак дераза ёнида,
Қировли гулзорда булбулни кутиб,
Музлаб қолган атиргулмисан?

Чирпираб учаётган қор учқунларичи?
Ёруғ ойналарга талпинаётган
Сон - саноқсиз оппоқ парвоналарми?..

Айтгил, нима учун, кимни соғиниб,
Сочлари қувв оқарди қишнинг?

20 август, 2012 йил.
Кундуз соат 3 дан 20 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Юрак

Мен чарчаб ухлайман, ухлайди шаҳар,
Чакмоқ ҳам ухлайди, ухлар гулдирак.
Лекин сен таътилсиз ҳар шому сахар,
Тинимсиз ишлайсан кўксимда, юрак.

Мана эллик йилки, доим биргамиз,
Сен билан туғилдим, сен билан ўсдим.
Бундай ўйлаб кўрсам мудом, то хануз,
Сен ўзинг экансан энг яқин дўстим.

Сени кўп азоблаб қийнадим, бу чин,

Эй шоир юрагим, сен мени кечир!
Соқий бўлиб, суниб, соғлигим учун,
Вужудимга қизил қонимдан ичир.

Гоҳо қаср бўлдинг, гоҳида зиндон,
Сени енгломади, ғариблик, ғурбат.
Эй, Холдор Вулқоннинг олисда пинҳон,
Муҳаббати дафн этилган турбат!

14 август, 2011 йил.
Кундуз соат 2 дан 35 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада. Рамозони шариф.

Соҳилларни соғинган кўнгил

Тўрғай бўлсам ҳар тонг далада,
Чуғурлардим муаллақ сайраб.
Қарар эдинг қувнаб янада,
Кўзга кафтинг соябон айлаб.

Типратикон бўлсам, бутунлай,
Мен Ватандан кетмасдим бадар.
Ой ёритган ховлингда тинмай,
Чопар эдим то тонга қадар.

Муҳаббатнинг рубоби синди,
Шамол бўлиб йиғлади қувғин.
Биз учрашган далада энди,
Ғувиллайди қоп – қора юлғун.

Дов дарахтни кеч куз қаритган,

Боғларда бор ҳаё ва шарм.
Соҳилларни ғамгин ёритган,
Ой кўнглимиз сингари ярим.

19 июнь, 2011 йил, якшанба.
Кундаз соат 10 дан 57 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Биринчи қор

Сукунат қоплаган далалар рохин,
Анграйганча тилдан қолибди боғлар.
Қор юки эгибди дарахтлар шохин,
Қаҳрли қағиллар туманда зоғлар.

Бақирмай секинроқ қағилласа ҳам,
Эшитаман ахир, эмасман гаранг.
Қоркўчки кўзголар йўталса одам,
Қор турар дарахтлар шохида аранг.

Дарахтлар кийинган, олифта, кибор,
Оппоқ қорпўстини терми ё ўнги?
Бу оппоқ таҳайюр, бу мусаффо қор,
Кимгадир биринчи, кимгадир сўнги...

Қор босган далалар бесадо, бесас,
Ҳеч ким ҳалал бермас хаёллар сурсанг.
Йўловчи жилмайиб қўяр, ранжимас,
Қулочкашлаб туриб, қор билан урсанг.

9 январ, 2013 йил.

Тунги соат 8 дан 17 дақиқа ўтди.
Кембридж шаҳри, Канада.

Дон Миллс

Қуёшни ҳайбатли гулханда ёққан,
Ботаргоҳ қонталаш жарохат каби.
Сувлари ялтираб, лапанглаб оққан,
Бир азим дарёнинг қақрайди лаби.

Қийиллаб учгувчи қушларнинг лекин,
Шовқин - суронига мухтож эмас ул.
Бу дарё сувида оқади сокин,
Булбул тушларига кирган атиргул.

Кечувлардан ўтмас сигирлар мораб,
Тўлқинлари туя, тубсиз, ўзансиз.
Шундай дарёлар ҳам бўларкан, ё Раб,
Ойдин тўқайларсиз, Тулки, Кўзансиз.

Бўйнига энг оғир тошларни боғлаб,
Ғарқ бўлгиси келар ҳар кимнинг, ахир.
Ғарқ бўлган чоғимда кўксимни доғлаб,
Қуриб қолма, Шопен деб аталган нахр!

Дон Миллс паркларида кезсам ҳайнаҳой,
Минмайман шайтоннинг аробасини.
Ўрмонлар ортидан кўтарилган ой,
Ёритар кўнглимнинг харобасини.

25 июнь, 2011 йил.

Тунги соат 10 дан 40 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Хирмонларни ёритганда ой

Шамолларда шовуллаб ётар,
Маслахат деб аталган қишлоқ.
Қуёш уфқлар бағрига ботар,
Ой нуридан ёришар тошлоқ.

Жар ортидан кўтарилган ой,
Тун китобин маънос варақлар.
Қаро зулмат олмосларга бой,
Ярақлайди маънос чироқлар.

Кузда қишлоқ боғларин кучган,
Етим каби ёлғиз ўйнар ел.
Қўл силкитар жанубга учган,
Турналарнинг қарвонига эл.

Шоли ғарам устида ётиб,
Тинглайверсанг, кимдир гапирса.
Курак билан шамолга отиб,
Ойдинда эл шоли шопирса.

Ҳамма уйга кетса, бир ўзинг,
Ой ёритган хирмонда қолсанг.
Осмонларга тикканча кўзинг,
Ой нурида ўйларга толсанг.

26 октябр, 2014 йил.

Кундуз соат 10 дан 9 дақиқа ўтди.
Канада.

Мусаввир

(Рассом ўғлим Абдуллажонга)

Қиш, билдим, сен рассом экансан мохир,
Рангтавир бобида ўтибсан куздан.
Совуқ дарчаларга сен алалохир,
Нақшлар чизасан қировдан, муздан.

Халқ рассоми деган унвонинг ҳам йўқ,
Сенга қойил қолса арзийди башар.
Мансаб, мукофотдан сенинг кўнглинг тўқ,
Молберт, мўйқаламсиз ишлайсан асар.

Сенинг асарингда гувлар қорбўрон,
Йўловчи адашар туманда гоҳи.
Қарғалар қағиллаб кўтарар сурон,
Қорли далаларнинг кимсасиз роҳи.

Қор остида гуллар синикиб, сўлган,
Изғирин аёзда яхлаб қолар ой.
Юлдузлар гавҳари билан лик тўлган,
Кўзим ҳамёнида қолмадику жой.

Далада қорларнинг олмос чангини,
Тўзғитган шамоллар қуюни ўрлар.
Эслатиб қадрдон йиллар рангини,
Кўмир хиди анқиб, тутунлар ўрлар.

Қор юкидан синар дарахтлар шохи,
Қайдадир симлардан учқунлар чатнар.
Энди қиш чойшабин текислаб гоҳи,
Оппоқ кенгликларда шамоллар қатнар.

Кўрдим, оқ матога бўёқсиз сулув,
Биллур манзаралар ишлабсан юзлаб.
Аёзли айвонда челак тўла сув ,
Чўмич билан бирга қолибди музлаб.

Аёзнинг сочию соқоли тузоқ,
Қорга бурканади қўлларин кухлаб.
Ойсиз ойдинликка термулдим узоқ,
Сукунат дев каби ётганда ухлаб.

15 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 11 дан 47 дақиқа ўтди.
Канада.

Омонат япроқлар

Гоҳо ортда қолдим, гоҳида ўзиб,
Гўё бу йўлларнинг йўқдай адоғи.
Гулзорлардан нафис бўйнини чўзиб,
Менга талпинарди гуллар дудоғи.

Бугун бужмайибди, қурибди гуллар,
Гўё чаманларга теккандай қарғиш.
Дарахтлар мунғайган кадрсиз қуллар,
Шохлари ялонғоч, барглари сарғиш.

Чинор ёзган экан фаррошга хатни,
Четларига битиб хасратли хокку.
Фаррош у мактубни гулханга отди,
Энди оҳ чекмайди олисда какку.

Дарахт қир учида омонат зоғлар,
Сукунатга тўлар осмон қозони.
Секинроқ юраман мен бундай чоғлар,
Тўкилмасин дея боғлар хазони.

15 октябр, 2014 йил.
Кеч соат 7 дан 57 дақиқа ўтди.
Канада.

Кузги шамолларда хазонлар рақси

(Ёзувчи дўстим Абулқосим Мамарасуловга)

Қайин бинойидек раққоса экан,
Япроқлари сарик, қирмизи, пушти.
Шамолда тебраниб чарчамасмикан,
Кечгача тўхтамай рақсга тушди.

Ўйнаб кўяр экан тушмагур чинор,
Ишва муқом қилиб, асло толмади.
Ҳар ёнга сочилди тиллою динор,
Шохида битта ҳам барги қолмади.

Ахил яшар экан дарахтлар лекин,
Арчами, қайинми, тол ёки терак.
Йиқилса, бир бирин суяркан секин,

Яшашни улардан ўрганмоқ керак.

Балки ҳозир авом кузатади жим,
Турналарнинг кулранг галаларини.
Оппоқ қор қоплайди ҳадемай, дўстим,
Ўзбекнинг қадимий далаларини.

Қуюқ туман аро сузганда боғлар,
Кимсасиз йўлларни қор қоплаган пайт,
Далалар уйқуга шайланган чоғлар,
Сизларни бир шоир соғинди -деб айт.

18 октябр, 2014 йил.
Кечки 5 дан 15 дақиқа ўтди.
Канада.

Ойдин кеча

Соч соқоли оппоқ рассом,
Қорли фасл шомида.
Чизганларинг, эй Пикассом,
Ойналарнинг ромида.

Олисларда порлаётган,
Чироқларга боқаман.
Соғинч бўлиб чорлаётган,
Шуълаларда оқаман.

Ҳадемай қир, йўл нарида,
Бойчечак сув ёқалар.
Хасрат тўла шом қаърида,

Қуриллайди бақалар.

29 октябр, 2014 йил.

Кундуз соат 4 дан 20 дақиқа ўтди.

Бремpton шаҳри, Канада.

Парик

Парик кийиб юаркан, қаранг,
Тан бермадим шу кампир кузга.
Тортдирганмиш юзларин таранг,
Кирган эмиш неча минг юзга.

Бугун унинг туғилган куни,
Кўриндику нимадир камдек,
Ёритсин деб дўнглик устини,
Ёқиб қўйди қайинни шамдек.

Етиб келди отарчи толлар,
Қўлда бужур рубоби янграб.
Қўшиқларин эшитса моллар,
Юборарди эшакдай ханграб.

Бунда жимлик барҳаёт, зинда,
Лек бўғзига тиқилган читлар.
Ризқин ғажиб, ириллар инда,
Адашмаган урғочи итлар.

Фаррош келиб, пулларни тўплаб,
Ёқмоқ учун бир жойга уйди.
Ёмғир булут мешидан кўплаб,

Кўлмакларга тўлдириб қуйди.

Шамол мастми, ёки ошидан,
Чиққанми тош, ёки шариги,
Бир эсанди, кузнинг бошидан,
Учиб кетди малла париги.

29 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 12 дан 0 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Осмонга айт

Қумрсқага ўхшайди харф,
Сен сўзларга текин емишсан.
Гоҳо йиғлаб, нажот ахтариб,
Осмонларга қарар эмишсан.

Ютиб аччиқ кўз ёш тиниғин,
Кетгинг келар фазо чўлига.
Юлдузларнинг шиша синиғин,
Ким сочибди сомон йўлига?

Маили тунги осмонларга бок,
Ошиқмагин аммо ўлмакка.
Осмонга айт, балқиб чиққан чоғ,
Чўқдирмасин ойни кўлмакка.

28 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 11 дан 5 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Товуш

Ёмғир ёғаётир ҳаволар совиб,
Ёғду ёғаётган ёмғирнинг ёғи.
Шамол қанотлари шалоббо ивиб,
Учолмай қайдадир ётибди чоғи.

Қуюқлашди тунги туман ҳам буткул,
Қорайди ромларга тортган бўзлари.
Сен сўқир кечанинг кўлидан тутгил,
Оқиб тушган унинг сўқир кўзлари.

Туманда туртиниб юрган мен эдим,
Руҳим сукунатга сингиган они.
Эшитдим жимликда, аниқ эшитдим,
Чирт этиб япроқнинг узилди жони.

28 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 9 дан 33 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Гул ҳаёси

Тентираб, бекорчи, безори шамол,
Хазонга тўлдирди гулзор қўйинини.
Кўриб раҳмим келди нафис, бемажол,
Кузги атиргулнинг нозик бўйинини.

Гул бошини эгиб, тикони ботган,

Четанли чаврага турар суяниб.
Кийимларин ечиб, гулханга отган,
Телба дарахтлардан уялиб.

28 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 21 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Қор

Япроксиз дарахтдан гуррос юксалиб,
Кушлар ушоқ кўрса, ховлига шўнғир.
Симлар ғижжагини шамоллар чалиб,
Қор босган ўт -ўлан совуқда тўнғир.

Дехқон изларини ёпади қорлар,
Куз кетар шошилиб, ишлари чала.
Бутазор шамолда ғувиллаб, чорлар,
Қорли тундрага ўхшайди дала.

Булут ухлар эди дарахт учида,
Ёстиғини шамол йиртдим, нетди?
Ёстиқдан сочилган парқу ичида,
Дов -дарахт, далалар кўринмай кетди.

28 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 2 дан 12 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Осуда жимлик

Куз келибди билдирмай, аста,
Хазонларни авайлаб, эзмай.
Сездирмасдан қушлар бир пасда,
Кетганини қолибмиз сезмай.

Тилло экан кузнинг кўйлаги,
Нафис, нозик, топилмас тенги.
Битта энги ёқут, ўйлагин,
Соф олтиндан экан бир энги.

Миқ этмайди, хаёлга ботган,
Менга маълум унинг кимлиги.
Дарахтзорда беркиниб ётган,
Бу осуда кузнинг жимлиги.

Яхшиямки ҳеч ким йўқ экан,
Борганимда дарахт кесгани.
Шошилишда кетаверибман,
Пуфайкамни кийиб тесқари.

26 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 1 дан 50 дақиқа ўтди.
Канада.

Ғафлат

Куз хушбўй беҳилар хидига тўла,
Узуму анорлар илинган омбор.
Хазонлар рақсига термулиб, сўра:
-Ўйларга ботган бу жимликда ким бор?!

Боғда ивирсиган бу шамол банги,
Куппа кундуз куни, қаранглар, нетди.
Кузнинг хазонлардан тўқилган янги,
Чўғдек гиламини ўғирлаб кетди!

27 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 11 дан 5 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Ландавур дарахт

Қир! қир! -деявериб қирилиб кетди,
Турналарнинг узун найдай томоғи.
Куз йиғлаб уларга қўлин силкитди,
Кўйлагида юзлаб хазон ямоғи.

Дарахт ҳам шохларин силкитган эди,
Қахрабо барглари тўқилди ерга.
Фаррошнинг сўкиниб айтганин энди,
Айб бўлар дейман, киритсак шеърга?

Фаррош қўлларини кухлаб, исиниб,
Хазонларни тўплаб, оловда ёқди.
Сўнг ўйчан чекаркан тамакисини,
Вулқондай тутаган гулханга боқди.

27 октябр, 2014 йил.
Кеч соат 7 дан 44 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Ўзбек

("Ўлсам, далага кўминглар мени" дея ёзган буюк шоир,
кадрдон укам Иқбол Мирзога)

Одам ёши ўтгач, хотира билан,
Ёлғиз қолар экан, гапнинг сираси.
Юртим шудгорларин эслатди шу он,
Булутли бепоён осмон даласи.

Пахталарни ёйиб, тепиб, хирмонда,
Булутлар устида юрардим гўё.
Яшаган эдимми ростдан Ватанда,
Ёки бу саробми, туш каби рўё?

Беозорлик олий инсоний уруф,
Пахтадай оқкўнгил ўзбекка ҳоским,
Дарахт соясини йўлакда кўриб,
Аста четлаб ўтдим, келмади босгим.

27 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 7 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Ўғлим Алишер Усмоновга

Қара, уфққа бош кўйди куёш,
Оқшом қуши оҳиста кўнар.
Қотиб кўзда охирги кўз ёш,
Бир кун умрим чироғи сўнар.

Ўлсам, очиқ қолган кўзимни,
Унсиз йиғлаб, секин ёпарсан.
Машғал қилиб айтган сўзимни,
Зулматларда йўлинг топарсан.

Ўксимагин ранжитса вахшат,
Жилмайиб қўй, лахта қон ютма.
Башараси одамга ўхшаш,
Шоқоллардан яхшилик кутма.

27 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 1 дан 5 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Ўрмонларда осуда жимлик

Қандай яйрар эди дала туз,
Шовқин солиб ёққан жалада.
Энди кезар бу жойларда куз,
Шолғом ковлар дехқон далада.

Қуш галаси дея ўйлабман,
Учиб ўтса ғариб хазонлар.
Мен уларга қараб тўймабман,
Чирпиратса телба тўзонлар.

Сукунатнинг сўкканча чокин,
Япроқларин тўкар қайинзор.
Кутубхона сингари сокин,
Ой нуридай латиф, майинзор.

27 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 12 дан 22 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Фаррошга

Хазонларни қоплаб, кўтариб,
Фаррош, менга хўмрайиб боқма.
Аччиқ тутунлардан йўталиб,
Япроқларни гулханда ёқма.

Миниб заъфар теваларини,
Шивирлайди шамол, шеър ўқир.
Четан дарахт меваларини,
Ёмғир қушдай аёвсиз чўқир.

Қўй, исинсин бу боғлар, бу юрт,
Оловланган кузга топиниб.
Ором олсин кумурсқаю курт,
Хазон кўрпасини ёпиниб.

27 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 10 дан 21 дақиқа ўтди.
Бремpton шаҳри, Канада.

Қор қувончи

Гуппа гуппа ёгаверди қор,
Томлар оппоқ, оқарди ерлар.

Оқ варақдай кўчаю девор,
Унга ҳеч ким ёзмапти шеърлар.

Қорбўронда туртиниб, тойиб,
Йўлда одам танимас дўстин.
Қорбободай боғлар букчайиб,
Кийиб олган қалин қорпўстин.

Ғувиллайди қорли далада,
Чўкиртақлар бўғзигача қор.
Дарчадаги ёғду панадан,
Қорли йўлга боқар интизор.

Қорми бу ё энгил шамолда,
Гулларини тўқар бодомлар?
Уйқу қочиб кетган тамонга,
Деразадан боқар одамлар.

Ғижирлайди қордаги қадам,
Қор остида қолибди йўлак.
Қорга қараб тўймайди одам,
Хамма хурсанд, фаррошдан бўлак.

25 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 11 дан 54 дақиқа ўтди.
Канада.

Тасалли

Боғлар сахни осуда, илло,
Йўлакларни япроқлар ёпқон.

Оёғимда шалдирар тилло,
Хазонлардан ясалган қопқон.

Барглар учар кўкка еткудай,
Чирпирайди қаёққа боқсанг,
Гувлаб, бирдан ёниб кетгудай,
Чекиш учун гугуртни ёқсанг.

Кечир мени, кечир, эй дарахт,
Яқин боргач ёдимга тушди.
Мендан хуркиб, шохингдан карахт,
Капалаклар галаси учди.

Яшил эди уларнинг ранги,
Чўчимасди одамдан зарра.
Шодланарди мисоли банги,
Визилласа пойингда арра.

Ўкинмагин, дарахт фаришта,
Қорга ботар дехқон даласи.
Шохларинга кўнади қишда,
Оппоқ капалаклар галаси.

25 октябр, 2014 йил.
Кеч соат 5дан 47 дақиқа ўтди.
Канада.

Ўрмонларга туташди йўлим

Гувиллайди донишманд терак,
У Маккага бормаган хожи.

Унга амал, мансаб не керак,
Хазонлардан тилларанг тожи.

Йўл четида рақсга тушар,
Нозиккина навниҳол қайин.
Япроқлари чирпираб учар,
Шамолларда чайқалган сайин.

Касод бўлди кушлар бозори,
Сармояси таланди, синди.
Гирватларга соврилди бори,
Куз инқироз отига минди.

Сукунатга шабнам ичирган,
Ўрмонларга туташди йўлим.
Япроқларин бўрон учирган,
Новдаларга ўхшайди қўлим.

25 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 54 дақиқа ўтди.
Канада.

Қимор

Қўлларида "кирол", "дама", "туз",
Дов -дарахтлар ўйнайди қарта.
Қимор ўйнаб, тўймайди бу куз,
Ютқазса ҳам бир неча марта.

Сарғайтирди дарахтни ҳасрат,
Ишонмайди айтсанг бировга,

Барглари авайлаб, асраб,
Боғлар тикди довга, гаровга.

Шамол тинмай чийлайди қарта,
Керак эмас ишора -йўтал.
Фаррош келар кунда бир марта,
Олмоқ учун боғлардан чўтал.

25 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 10 дақиқа ўтди.
Канада.

Она қишлоқ, ота маконим

Маслахатда ёғар лайлак қор,
Эгилади дов дарахт шохи.
Сим пориллаб, мисли аждахо,
Қорли зулмат ёришар гоҳи.

Сукунатга чўмган далалар,
Эл томларнинг курайди қорин.
Чироксиз дарс қилар болалар,
Эл совқотса қучоқлар ёрин.

Мерган овчи Ўлжабой эса,
Тўр ва матрап тўқийди юзлаб.
Бориб балиқ овлайн деса,
Қорадарё ётибди музлаб.

Оппоқ қордан ўрайди салла,
Дарахт гўё имоми хатиб.

Маст йўловчи айтганча ялла,
Кетиб борар қорларга ботиб.

Қормас, гўё ёғади рухлар,
Жимжит дала устини қоплаб.
Эл ўраниб, сандалда ухлар,
Қий чўғига белини тоблаб.

25 октябр, 2014 йил.
Кундуз 10 дан 18 дақиқа ўтди.
Канада.

Ховуз

Ойдин осмон ғазна сингари очик,
Юлдузлар - ҳазина, ой -сарик чақа.
Ховузда кўзагул ғунчаси ёпиқ,
Ўлтирар зангори япроқда бақа.

Юлдузлар бақадан қўрқади ёмон,
Олов совуқ сувдан қўрққандай худди.
Тилини узатиб осмонлар тамон,
Бақа бир юлдузни шилт этиб ютди.

Сўнг яна бирини, кейин бошқасин,
Ютаверди олмос чивиндай тутиб.
Тўлин ой беркинди чиқармай сасин,
Қўрқиб, нафасини ичига ютиб.

Чирилдоқ нега жим, қаёққа қочди?
Уйғонсангчи ахир, уйқучи кундуз!

Ховузда кўзагул ғунчасин очди.
Осмонда битта ҳам қолмади юлдуз.

12 март, 2014 йил.
Кундуз соат 2 дан 25 дақиқа ўтди.
Канада.

Хайкал

Бу дунёда яшамоқ маза,
Аммо бир кун кетмоқ ёмонда.
Ўлсам, қушлар очади аза,
Оҳ чекканча соҳил томонда.

Гувилларман юлғундай безиб,
Шамолларнинг бандаргохида,
Ё майнадек юрарман кезиб,
Ювош сигирларнинг шохида.

Ниначига айлан деса Ҳақ,
Бўйсунарман, сўзсиз кўнарман.
Қуёш уфққа ботиб кетган чоғ,
Қамишларга хорғин кўнарман.

Шовулласам, шамолдек бадар,
Сочларингни айланг тузоқ.
Ёмғир бўлиб, то тонга қадар,
Деразангни тирнайман узоқ.

Саваланар ёмғирда, селда,
Кузги боғим, полиз, пайкалим.

Хилпиратар енгини сенга,
Кенг далада қолган хайкалим.

26 март, 2014 йил.
Кеч соат 5 дан 12 дақиқа ўтди.
Канада.

Хазон кабоб

Пичан ғарам, ўрмон қир -қия,
Сарғайибди кузги қайинлар.
Улар, қайтиб келинглар дея,
Турналарга қаттиқ тайинлар.

Ўт -ўланни нима жин чалди?
Айланибди кувраб хашакка.
Дарахтларнинг оёғи толди,
Куз ёнбошлар тилло тўшакка.

Қуюқлашган тонги туманда,
Кимдир кезиб юрар, йўталар.
Тебранади сўлгин чаманда,
Шамолларга илҳақ буталар.

Ҳаво бироз қовоғин уйган,
Ловуллайди кузакнинг тоби.
Гулхан аро қорайган, куйган,
Новдаларда хазон кабоби.

21 октябр, 2014 йил.
Эрта билар соат 9 дан 8 дақиқа ўтди.

Канада.

Гувиллайди руҳим бўрони

Раҳмат, дарахт, менинг йўлимга,
Хазонлардан тўшабсан палос.
Новдаларинг илҳақ ўлимга,
Устихонинг қолибди ҳалос.

Қушлар хазон сингари учар,
Гувиллайди руҳим бўрони.
Кулранг кузги осмонни кучар,
Турналарнинг шовқин сурони.

Сукунатда чирпираб ерга,
Енгил қўнар хазонлар қушдай.
Қуюқ туман айланди сирга,
Вазнсиз бир муаллақ тушдай.

23 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 3 дан 31 дақиқа ўтди.
Канада.

Шашмақом

Тўзғитганинг етмасми қасддан,
Қўй, қувлама япроқни, шамол.
Сен ҳам ҳадеб изғийвермасдан,
Бир зум тўхта, маданий дам ол.

Ёш эмассан, умринг ҳам ярим,
Қилган савоб ишларинг сана.
Тўкиб кузги дарахт баргларин,
Фаррошга иш оширма яна.

Турналарнинг буюк карвони,
Учиб кетди жанубга томон.
Улар элнинг эзгу армони,
Етиб олсин манзилга омон.

Япроқлардан ямоқ тўнида,
Боғлар кийди хазондан шиппак.
Ҳознинг эски патифонида,
Ғийтиллайди қадимий лаппак.

22 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 3 дан 17 дақиқа ўтди.
Канада.

Кузги гулхан

Гувиллайди хазонрез шамол,
Намхуш кўча ётар ялтираб.
Бўм -бўш йўлда барглар эхтимол,
Югуради мисоли краб.

Ўт -ўланнинг мужғонида нам,
Шаршарадек шамол шовуллар.
Ҳеч ким сенга ўт қўймаса ҳам,
Дарахт, баргинг ёнар, ловуллар.

Рақс тушсанг, тўзғийди тупроқ,
Қизил червон ёғар пойинга.
Яхшиямки ёпишди япроқ,
Ёзиб бўлмайдиган жойинга.

Кўкка боқдинг мисли мунажжим,
Саёз, телба қўшиқлар айтиб.
Мактубларинг ёқиб юбордим,
Дарахт, менга хат ёзма қайтиб.

22 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 2 дан 24 дақиқа ўтди.
Канада.

Қамишзор

Дарёларнинг лабида ҳамон,
Узун -узун соҳил найлари.
Чалар беғам созанда шамол,
Бўртмас бўйин, томир пайлари.

Шовуллайди соҳилларда най,
Шамолларга тўлганда қўйни.
Хоразмлик раққосалардай,
Бошда жиға, ингичка бўйни.

Ҳасратлари кўз ёшдай ийиб,
Ёмғир йиғлаб тутганда аза,
Сув бўйида ёмғирпўш кийиб,
Қармоқ ташлаб ўлтирмоқ маза.

Шамол, ёмғир қурар ҳукумат,
Қамишзорда шовуллар бахси.
Сўзга чиқар соқов сукунат,
Оёғида сахтиён махси.

Ёлғиз ўзинг хаёлга ботсанг,
Уйга кетмай хафталаб, ойлаб.
Тунлар қамиш чайлада ётсанг,
Ойнинг балқиб чиқишин пойлаб.

22 октябр, 2014 йил.
Кундуз соат 11 дан 34 дақиқа ўтди.
Канада.

Қорбўронда қолган йўловчи

Ташқарида қорбўрон кезар,
Оқ зарралар тўзони қуюқ.
Ойналарга этюдлар чизар,
Дайди рассом, ёввойи буюқ.

Уловлар ҳам чарчади, тинди,
Оппоқ қорга беланди шаҳар.
Кўмиб ташлар борликни энди,
Қор тинмаса то тонга қадар.

Чўзилганча ўрнимга шу дам,
Қордек оппоқ ўйларга ботдим.
Ё уй ёруғ қор шуъласидан,
Ё чирокни ўчирмай ётдим.

24 октябр, 2014.

Кундуз соат 10 дан 53 дақиқа ўтди.

Канада.

Робинзон

Маконим шу, кимсасиз орол,
Кемаларнинг йўлига боқдим.
Одимладим мисоли қирол,
Қирғоқларда гулханлар ёқдим.

Уммонларга термулди кўзим,
ҲАҚ, менга ҳам мурувват айла!
Соҳилларда ёлғиз бир ўзим,
Қурдим камиш – қуроқдан чайла.

Соҳилда сув йиғлар чамаси,
Уммонларни келади кечгим.
Учар рангли тўти галаси,
Ҳайқираман, эшитмас ҳеч ким.

Юлдузли тун байроқми қаро?
Ой ҳам ундан кетмайди нари.
Ухлар ҳаво уммони аро,
Космосдаги орол – Ер шари.

19 июнь,

2010 йил. Кундуз соат 2 дан 44 дақиқа ўтди.

Торонто шаҳри канада.

Йўқлов

Бир юпун дўстим бор, энглари узун,
Дала адоғида ўйларга ботар.
Соyasi акс этган кўлмаклар юзин,
Ёмғирлар аёвсиз чимчилаб ўтар.

Кастими қоп каби, қани мос тушса,
Шими ҳам пахталик, галстук тақар.
Ажнабий қушларнинг галаси учса,
Уларга узоқдан мунғайиб боқар.

Дунёнинг молидан кўзини юмган,
Камгап, одамови, эмас чапани.
Ёлғизлик ва жимлик ёқади унга,
Ёқар кимсасизлик, қорлар кафани.

Қиш эди, қорларга туртиниб, бордим,
Хавога ўрлади қарғалар юзлаб.
Дўстим бечорани узоқдан кўрдим,
Аёзли далада қолибди музлаб.

26 июль, 2012 йил.
Тонги соат 7дан 55 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Йўлчивин

(Бўшлиқ манзараси)

Муқаддас хандаклар устида минглаб,
Чевар ўргимчаклар тўқийди кашта.

Ақдан озасан жимликни тинглаб,
Не бор у даврада, бўшлиқда, даштда?

Йиртиғи хайхотдек рўмолча билан,
Йиғлаб бормоқдасан, дўстим қаёнлар?
Хофиз қумлар чўлда айтади ўлан,
Гажакдум, меҳрибон, мушфиқ чаёнлар.

Чўчка охурида ухлама, етар,
Ёвлар кўринса ҳам кўзинга дўстдак.
Хадемай ёмғирлар қийшайиб кетар,
Қовжирар майсазор - ложувард пўстак.

Энди капалакқор ёғар бегумон,
Кимгадир биринчи, кимгадир сўнги.
Қуюқлашар совуқ зулматли туман,
Шамолда хурпаяр заминнинг юнги.

26 август, 2010 йил.
Тунги соат 10 дан 13 дақиқа ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Телбалар шаҳарчасини соғиниб

Жуссалари мачта, кийими елкан,
Севгидан телбариб қолган авомат.
Қаттиқ нонни сувга ивитиб еркан,
Борхеснинг китобин айлар қироат.

Озгин қўлларида портфель шишар,
Намликни ўтказар поябзал чарми.

Зарб билан ёпсалар, узилиб тушар,
Эшикка қисилган шарфнинг ярми.

Қандай ёғардия хазонлар паркда,
Телбаларни кузги туманлар ютар.
Ярқиратиб темир йўлларни арта,
Ғижирлаб, қип қизил трамвай ўтар.

Ёмғирда ювилган ойна йўлакка,
Ёрлиқдай ёпишиб қолар эди барг.
Қор ёғса телбалар кетар пинакка,
Қутб айиғидай ухлар эди парк.

"Китоб" номли оғир дардга чалинган,
Турналар карвони жанубга учди.
Нон ўрнига китоб сотиб олинган,
Телбалик йилларим ёдимга тушди.

21 октўбр, 2014 инжи йил.
Кундуз соат 1 дан 3 дақиқа ўтди.
Канада.

Дадамни соғиниб

Парник қурган эдик дадам иккимиз,
Ёғочларни кесиб, чопиб, рандалаб.
Келганди фалакка нигоҳ тиккимиз,
Булут палагида пишгач хандалак.

Ўлтиргандик порлоқ ойга термулиб,
Дарё тамонларда юлдуз чамани.

Узоқлардан ўтди поезд чинқириб,
Олис темир йўлнинг учқур самани.

Ховур чиқиб турган отнинг гўнгини,
Тўпладик отларни хуркитмай, қашиб.
Кейин парник ўра сўлу ўнгини,
Гўнг билан тўлдирдик елкада ташиб.

Сувқоғоз парникмас, ўтов денг қадим,
Тунлар ичкарида порларди чирок.
Мен печка ёқувчи гўлахи эдим,
Кўмир бор, газ деган йўқ эди бирок.

Узоқда хориган трактор "Алтай",
Зулматлар қаърида инграр муттасил.
Куз - қуюқ туманда юрган одамдай,
Йўлини йўқотиб, туртинган фасл.

Ибодат қиларди дадам уйда жим,
Балки фарз номози, балки вителири.
Мен эса парникда китоб ўқирдим,
Сувқоғоз том узра қорлар шителири.

15 октябр, 2014 йил.
Тунги соат 9 дан 58 дақиқа ўтди.
Канада.

Ёлғизлик истаб

Қучоқ -кучоқ оппоқ, парку булутлар,
Ўрикнинг гулларга бурканган шохи.

Боғларда сайраган жиблажибонлар,
Қишлоқнинг далага туташган рохи.

Мен ўсиб, улғайган уйнинг айвони,
Деворлар қўш ўркач кулранг туялар.
Лойпахса том узра булут карвони,
Қизғалдоқлар бошин эгиб, уялар.

Кечувларда сигир хайдар болалар,
Елкамда қармоғу қўлимда челак,
Тўрғайлар сайраган тонги далалар,
Умрбод ёдимдан чиқмаса керак.

Балки у ёқда ҳам куз сукунати,
Паришон шамоллар ўйчан кезади.
Дарахтнинг бужмайиб, сарғайган хати,
Бўм -бўш ўриндиқни безади.

Шип -шийда наматак ва чакалаклар,
Силкиниб йиғларми ичган каби май?
Чирпирарми кузги оппоқ капалаклар,
Жаннат боғларида учиб юргандай?

Уммон ортида ҳам кезиб юрар куз,
Заъфар хазонларга кўмилар поям.
Шамоллар ивирсиган йўлакда бесўз,
Ит каби ортимдан эргашар соям.

19/09/2014.

Кундуз соат 11 дан 54 дақиқа ўтди.
Канада.

Ёз

Муҳаббат кўр ва ёки карми?
Кўрсатдику гулларга кучин.
Ўлдирди у ромашкаларни,
Ҳақиқатни айтгани учун.

Ким кутқарар ромашкаларни?
Югургани йўқдир оёғи,
Ошиқлардан кўра аларни,
Янчса яхши хайвон туёғи.

Энар ғам шамоллар қирдан,
Учиб ўтар савдойи гала.
Йиғлаётган ромашкалардан,
Чайқалади ёввойи дала.

Севади, севмайди, севади, севмайди, сев...

6 июн, 2014 йил.
Эрта тонг.
Канада.

Яхши ният

Бир кун мен ҳам пўк этиб ўлсам,
Урмай қўйса кўксимда юрак.
Қимматбаҳо тобутга тўлсам,
Дўстлар роса севинса керак.

Ўғилларим бақрайиб қолган,
Кўзларимни секин ёпарлар.
Дўстлар қўлда белкурак, болға,
Қабристонга қараб чопарлар.

Тиниқ сувлар юзида ажин,
Тошлар дарё қаърига чўкиб,
Тўлқинларда шиқирлаб ҳазин,
Йиғлайверар кўз ёшга бўкиб.

Чирилдоқлар чириллаб, чорлар,
Шудринглардан ўтлоқ безаги,
Юлғунзорлар устида порлар,
Ойнинг улкан олтин тезаги.

20 май, 2014 йил.

Тунги соат 10 дан 16 дақиқа ўтди.
Канада.

Тунги дарё

Ҳадемай ойдинда гулзор оралаб,
Саболар эсади сочингдай майин.
Дарчадан сен ётган уйга мўралаб,
Шовуллайверади шамолда қайин.

Ҳозлар челагининг ғижери тинди,
Бўғзидан тўкилди соғинч унлари.
Лаълин лабларингда очилар энди,
Табассумнинг кузги атиргуллари.

Остонагда осмон зинапояси,
Сочинг дарё каби ётар ёйилиб.
Йўлакка йиқилар қайин сояси,
Ойнинг шуъласига тойилиб.

7 декабр, 2011 йил.
Кундуз соат 10 дан 20 дақиқа ўтди.
Торонто шахри, Канада.

Шом хасрати

(Эшқобил Шукурга)

Қумқўрғон тамонда болалик чорлар,
Подалар қайтади, сигирлар мораб.
Куйловчи қуюндай искабтопарлар,
Шом ҳам шундай гўзал бўларми, ё Раб?!

Боймоқли йўллари кимсасиз жимдир,
Салқин ҳаволарда маҳзун бир совиш.
Узоқ -узоқларда тол кесар кимдир,
Болтадан кечикиб янграйди товуш.

Қушлар шовқинидан ботаргоҳ охи,
Фарёди Худонинг аршига етар.
Чирилдоқ, гулзорлар ичида гоҳи,
Бир нафас тўхтасанг, тин олсанг нетар?

Бепоен идишдай лимиллар тўлиб,
Тўфонлар ўқирган уммондай дилим.
Қулоғим қум тўла чиғаноқ бўлиб,

Оғзимни қонатар қиличдай тилим.

Бағри тош эдимку, йиғлайман нечун,
Ойдинда ўзимни арвохдай сезиб.
Юрагим лойхуштак, суягим кукун,
Кўз ёш халқаланар булоқдай сизиб.

Эгри ханжар каби қайралди ҳилол,
Осмон қопчиғининг чоки сўкилди.
Булут йиртиғидан олмослармисол,
Зулматда юлдузлар тутдай тўкилди.

16 май, 2014 йил.
Кундуз соат 10 дан 0 дақиқа ўтди.
Канада.

Тазарру

Мен иккиқат дебман осмонни,
Кечиринглар, еттиқат экан.
Сиз севмаган типратиконни,
Иягимда ўстирсаммикан?

Кечиринглар, кўзимга бари,
Кўринибди мисоли безак.
Сигирларнинг нодир асари,
Гулга ўхшаб кетгувчи тезак.

Узр, писанд этмаган бўлсам,
Назокатли кимсалар дидин.
Сассиқ мушқдан юқори қўйсам,

Даладаги Бурганлар хидин.

Маъзур тутинг, ўхшаса фурсат,
Бармоқларим семиз куртларга.
Ва кузатсам сиздан берухсат,
Турналарни олис юртларга.

Узр, сизни одам деб гоҳи,
Борган бўлсам билмай топиниб.
Ётган маҳал далалар роҳи,
Қорлар кўрпасини ёпиниб.

2003 йил, Андижон.

Кузатиш

Жилмайганча кўз ёшларингни,
Яширасан, алдаб нетасан?
Мен перронда қоламан ёлғиз,
Сен поездда йиғлаб кетасан.

Жикқа ёшга тўлган кўз билан,
Йўл оласан узок элларга.
Югираман поезд ортидан,
Сўзлар учар совуқ елларга.

Чирпирайди пойимда хазон,
Декабрнинг бодлари елар
Хувиллаган перронда туриб,
Поезд каби чинқиргим келар.

1992 йил , декабрь , Тошкент Талабалар шаҳарчаси.

Отамга мактуб

Кўнолмай учади кузги чумчуқлар,
Гала – гала бўлиб гирдибодимда.
Чарх уриб осмонда мисли урчуқлар,
Айланиб учгани ҳамон ёдимда.

Ота, ўзинг бетоб ётганингда ҳам,
Доим фарзандларинг ғамини ейсан.
Тузалсам, пошшодан - ўғлимни юртга,
Қайтаринглар дея сўрайман – дейсан.

Кўйлар охурига соласан пичан,
Шошилмай одимлаб, қўлингда хасса.
Сандалда ётасан китобим ўқиб,
Туманли боғларни қировлар босса.

Гоҳида соҳилга борарсан ёлғиз,
Изларинг ёмғирли йўлларда ивир.
Мен эса хориган мудроқ шаҳарда,
Соядай букчайиб ёзаман шивир.

2009 йил, 15 май. Кундуз соат 12 дан 45 минут ўтди.

САДОҚАТЛИ ЧИРИЛДОҚ

Оқшом. Дала ховли, ўйга чўмасан,
Хонанг деразасин боғларга очиб.

Менчи киприк қоқмай туравераман.
Эринг келганда ҳам кетмайман қочиб.

Эсингдами, сени фироқ ўтида,
Куйдириб бир замон кетгандим ўлиб.
Мана, тагин қайтиб келдим ёнингга.
Қайтадан тирилиб, чирилдоқ бўлиб.

Ховлингда бунча кўп бўлмаса гуллар?
Ё бугун байрамми? Гуллар сайлими?
Севгилим, шу гуллар очилиб ётган,
Ховлингда чириллаб юрсам майлими?

1999 йил , август ,
Тошкент , тунгги соат 12 ярим .
Дўрмон . Ёзувчилар ижод боғи .
1 – корпус , 3 – қават , 52 – хона .

ҚАДРДОН ҚИРҒОҚЛАР

(Болаликдаги қўшнимизнинг қизи Гулига)

Оқар эди дарё ёйилиб,
Сенсиз гўё яшардим хумда.
Оёгингни ўпарди сувлар,
Эрир эди изларинг қумда.

Учрашганда телбалар каби,
Сўзлашолмай қолардик тилдан.
Йўлларингда мухтож нигохим,
Узоқ эди секундлар йилдан.

Лаъл, жавохир юлдузлар ила,
Тун осмони кетганда бойиб.
Ухлар эдинг баланд сўрида,
Сочларингни дарёдай ёйиб.

Далаликда кесишган йўллар,
Кўзларимдан михлаган хочинг.
Қирғоқларим кўпорган дарё -
Ёт ёстиққа ёйилган сочинг.

Балки ҳамон бизсиз сохилнинг,
Тўлқинлари бир – бирин қувар.
Қорадарё ой лаганида,
Юлдузларни олгиндек ювар.

2006 йил , 8 июль , соат 14 дан 41 минут ўтди .
Бишкек шаҳри , Советская кўчаси ,128 -уй ,
39 – квартира . Ғарибликда ёзилди .

СИРЛИ МАКТУБЛАР

Дарахт менга йўлни бўшатган,
Ўтганимда шу йўлдан доим.
Ва дарахтнинг сарғайиб кетган
Хатларига кўмилган пойим.

Дарахт шўрлик ёзган хатларин,
Кимдир олиб ўқишин пойлар.
Мактубларин олис олисга,
Олиб кетар пўчтачи сойлар.

Севиб қолган кимнидир дарахт,
Севган ёри ёзмайди жавоб,
Хатларини яшириб, карахт,
Йиғлаб – йиғлаб этмайди тавоф.

Дарахт ҳар йил ёзаверади,
Сиёҳ, дастгоҳ, қалам, довогсиз,
Хатларини ҳеч ким ўқимас,
Унинг севгилиси саводсиз.

1991 йил , куз , Тошкент шаҳри.

Қишлоқ соғинчи
(Ҳамқишлоғим Ўлжа акамга)

1

Ўриқлар гуллаган ойдин сукунат.
Шолипоярларнинг тиниқ сувларига
Чўкиб кетар ойнинг чинни товоғи.

Тун - қоп -қора ниқобли нинза
У сочиб ташлаган сомон йўлига
Юлдузларнинг пўлат тиканакларин...

2

Дарё ўртасида биз севган орол
Қушлар шовқинига тўлган тўқайзор
Айланибди бугун шолипояга.

Қушларга қўналға бўлмасин дея
Шолипоя четидаги ёлғиз жийдани
Болта билан кесиб ташлабди кимдир.

Қушлар гала -гала бўлиб,
Иссиқ ўлкаларга учиб кетгандир.
Қушлар қишга ғамламайди дон.

Дехқон ўрилган шолиларини
Қайиғига юклаб,
Туманли дарёда ёлғиз бир ўзи
Сузиб борар балки қирғоққа тамон.

Туманли юлғунзор тамонда балки
Ёмғирлар тилида пичирлаб йиғлар
Қушлар шовқинини соғинган соҳил.

3

Лайлакқор гупиллаб ёғаетган он
Оппоқ унга беланган тегирмончидай,
Кўчамиздан ўтар тунги йўловчи.

Қиров увилдириғи қоплаган
Тонги ҳайбатли тераклар!
Тепсанг улардан
Гувиллаб тушади булутдай кўчки.

Сочлари оқарган созанда шамол.
Чалар қорли дала симфониясин.
Қор қоплаган далада эса

Вальсга тушади ёлғиз қорқуюн.
Қиш- оппоқ рояль.

4

Ойдинда гуллаган
Ўрикларнинг оппоқ гулпаллалари
Тўкилиб, ерларни оқартирганда
Ойнинг оппоқ шуълаларига
Беланган йўловчи ўтар кўчадан
Хорғин, ўйчан тегирмончидай.

Кесилган жийданинг ўткир тиконлари
Ойдинда ялтирар
Тун - қоп -қора ниқобли нинза
Сомон йўлига сочиб юборган
Юлдузларнинг пўлат тиканагидай.

Дарё ўртасидаги орол тамонда эса
Энди тиши чиққан гўдак мисоли
Жийда ниҳоллари ёзади куртак.

Шолипоярларнинг тиниқ сувида
Синиб ётган маҳал ойнинг товоғи.

27 февраль, 2013 йил.
Кундуз соат 11 дан 32 дақиқа ўтди.
Кембридж шаҳри, Канада.

ТОШБИТИК

Фақат осмон билан тирикмас инсон,
Яшаб бўлмайдикү қадрдон ерсиз.
” Яшаса бўлади ” дейишинг мумкин,
Ғарлар яшагандай жахонда эрсиз.

Яшаб бўлар дерсан қуёшсиз хатто,
Ойдин далаларсиз, тумансиз, қорсиз.
Ватансиз ва Эркисиз, тутқун кул бўлиб,
Яшаш ҳам мумкиндир ғурурсиз, орсиз

Хатто худосиз ҳам яшамоқ мумкин.
Яшашинг мумкиндир оламда менсиз.
Қабртошим уриб, қарғама, чунки,
Мен яшай олмадим дунёда сенсиз.

2000 йил , 8 июль , Маслахат қишлоғи.

ЗОР – ИНТИЗОР

Қурғоқчилик кунлари келди,
Сахро каби қақраган кўзга.
Бу дунёда, севгилим энди,
Гўзал сўз йўқ исмингдан ўзга.

Кенгликларга чиқиб кетаман
Соғинчларинг қийнаса ёмон,
Сўзанақлар тентираб учган,
Жим , кимсасиз далалар тамон.

Оқшом тушиб ярақлайди ой,
Шуълаларга беланар кифтим.

Юлдуз тўла поёнсиз у жой,
Дур – жавохир қадалган шифтим.

Қуриллайди бақалар маюс,
Соҳилда тун этагин тешиб.
Юксалади кўкларга руҳим,
Ой нуридан арқонлар эшиб.

1999 йил , августь . Маслахат қишлоғи.

БАЛКИ

Кузги шамол ва махзун хаёл,
Чизгинг келар тасвирин бўзга.
Чўқар мовий дубулға – осмон,
Кузга ўхшаб кетгувчи кўзга.

Кўрдим кўзинг тубида ғамни,
Арзир эди йиғласам увлаб.
Юпун боғлар бағридан учгач,
Барглар кетди шамолни қувлаб.

Сочларингдай узун дардларинг,
Қошларингда йиллар куяси.
Кўзинг қири ханжардай ўткир
Киприкларинг кўзёш уяси.

Балки сен ҳам мухожир қушдай,
Учиб кетиб қоларсан зумда.
Изларингда дарёлар инграб,
Сувлар йиғлар югириб қумда.

Балки энди сенсиз ўларман,
Балки ўлмай кирарман юзга.
Термуларман балки соғинсам,
Кўзларинга ўхшаган кузга.

2001 йил , августъ. Маслахат қишлоғи.

СЕНИ УНУТМАЙМАН

Туманлардан чиқиб келасан,
Лек кирмайсан остона хатлаб ,
Мен бир умр ета олмаган,
Олис орзу , муқаддас матлаб .

Сен ўтасан ортинга боқмай,
Ташлаб аста илохий одим.
Изларингда мен эмас , гўё,
Қолар руҳсиз юз йилги ёдим.

Юксалгандай бўласан кўкка,
Далаларни ёритган ойдек .
Мен бир четда қолиб кетаман,
Ой ёруғи тушмаган жойдек .

Термуламан сенг кетган йўлга ,
Туманларга беланар жисминг ,
Деразанинг ойнасин кухлаб,
Ховурларга ёзаман исминг .

1991 йил , декабрь . Тошкент .Талабалар шаҳарчаси, 14 -

ётоқхона.

Хотира

Унутмайман энди ҳеч қачон,
Ўша қайғули тонгни.
Ўчган чироқларни,
Оқаришиб келаётган
Олачалпоқ осмонни,
Йироқларни.
Фил суяги каби
Оппоқ қўллару
Шундай жуссани.
Муюлишга етганимда
Кўзим гирдобига
Чўккан ғуссани.
Энди у жойларга бормайман,
Борсам,
Шамоллар йиғлайди
Қамиш тилида.

Сирдарё

(Соҳиба Ашуровага)

Сув ичгани келган кийикдек,
Оёқ қўйдинг тошли соҳилга.
Ва термулдинг ғалаён солиб,
Тошларга бош урган жоҳилга.

Қатра – катра кўз ёшинг тўкиб,

Хасратингни сувларга айтдинг.
Сирларимни сақлагил, дарё –
Деб соҳилдан оҳиста қайтдинг.

Кўзимда ёш, хасратга тўлиб,
Мен дардингни тушуниб етдим.
Ва айрилмас содиқ дўст бўлиб,
Сирларингни оқизиб кетдим.

1996 йил, куз. Андижон шаҳри.

Кузги соҳил

Булутлар суруви самони босди,
Юнглари жамалак, йўқдир туёғи.
Бу очкўз сурувнинг дастидан, рости,
Қолмабди осмоннинг қамиш, қиёғи.

Дарё лабларида чириди найлар,
Хайратдан осмонга бақрайди дала.
Жаннат қушларидай барги ҳазонлар,
Учиб ўтиб кетди гала ва гала.

Заъфарон таназзул, беқадр червон,
Намчил йўлакларга ёпишган ёрлик.
Дарахт оломони – сассиз ғалаён,
Ёмғирларда шишиб йиғлайди борлик.

Вақт ботқоғида бижғийди йиллар,
Дарахтларни тутди жимлик уволи.
Сен эса келмайсан, вақт имиллар,

Совуқ зулматларда ҳижрон шамоли.

Чирпираб тўзғийди қахрабо хазон,
Безовта қушларнинг вахший бўрони.
Хазонга кўмилди четанли кўрғон,
Олизда ўрмалар поезд илони.

Тўлқинлар тўймайди қумлокни ялаб,
Чорлоқлар чийиллаб шовқин солади.
Гулханга боқаман, шеърларим қалаб,
Ҳадемай кўзёш ҳам қайнаб қолади.

12 ноябрь, 2004 йил. Ярим тун. Андижон шаҳри.

Болалик

(Тўбо хола хотирасига)

Четан чавра билан ўралган боғлар,
Боғда гилосларнинг бағри қонайди.
Йилғинзорлар елда тебранган чоғлар,
Какку менинг қолган умрим санайди.

Ғуриллайди толзор тамонда ғуррак,
Трактор кемадай ташлайди лангар.
"Чий о" лаб ханграйди яйловда эшак,
Узоқ -узоқларга овози сингар.

Дала йўлда мопед кўйгандай пойга,
Тириллар, кўтариб узоқларда чанг.
Тепаликда элни чақириб чойга,
Ошпаз Тўбо хола ура бошлар занг.

Танг! Танг! Танг! Танг!

ҚЎШИҚ

Юлдузлар ярақлаб порлайверади,
Уларнинг чангини ҳеч кимса артмас.
Узоқлардан имлаб, чорлайверади,
Коинотга сенинг боришинг шартмас.

Заминнинг энг гўзал дарахти учун,
Ўтказилса агар танлов, кўриқлар,
Биринчи ўринни олмасин нечун,
Баҳорда гуллаган қантак ўриқлар.

Еллар иш оширар келинчакларга,
Ўрик гулпалласин тўкиб, эркалаб.
Ўрик гуллайверар оппоқ кўшиқни,
Қарсагу олқишлар қилмайди талаб.

Бу гала концертга киришинг мумкин,
Бўлмаса ҳам чиптанг, пулинг ё тилланг.
Оппоқ кўшиқлардан очилар шул кун,
Руҳинг капалаги беркинган пилланг.

2004 йил, баҳор, Андижон.

ҚИЗИҚ ДУНЁ

Қоронғудан чиқиб қоронғуликка,

Кетгувчи умрлар айлана чизик.
Циркулга ўхшайсан бунинг устига,
Шар устида яшаш ундан ҳам қизик.

Қизик туюларкан ер – бепул учоқ.
Доим хизматингга турса шайланиб.
Сен бориб юрмасанг. очганча қучоқ,
Фасллар ёнинга келса айланиб.

Қизикда, бир умр коинот билан,
Қўшилиб айлансанг, айлансанг ерга.
Ундан ҳам қизиғи, бу воқеани.
Кимдир айлантириб юборса шеърга.

2000 йил 28 июль , ярим тун .
Маслахат қишлоғи .

ДЕНГИЗДА

(“Истанбул илҳомлари ” туркумидан)

Эммоноэл бўғози, Тамсил, Эскудар,
Отмоқда ёмғирли Истанбул тонги.
Мармаранинг мовий соҳили қадар,
Янграр кемаларнинг хасратли бонги.

Денгизлар ортида қолган Ватаним,
Соғиндим Масжиду минорларингни.
Соғиндим, эй униб, ўсган масканим,
Кузлар ловуллаатган чинорларингни.

Совуқ шамол эсар, изиллаб, қақшаб,

Кема чайқалади, ғижирлар эшик.
Тўлқин аллалайди онага ўхшаб,
Денгиз - дунёдаги энг улкан бешик.

Чуввос солиб учар кўкда чайкалар,
Халал бериб хаёл - гирдибодимга,
Қий - чув қилиб, сурон кўтариб алар,
Олис болаликни солди ёдимга.

Мен уйғоқ боқаман кенгликлар тамон.
Ғамларга тополмай бўйинтуруқлик.
Сув юзида ярми кўриниб турган,
Кўрқинчли махлуққа ўхшар куруқлик.

1999 йил, декабрь. Туркия. Истанбул.
Мармара денгизи.

Шавкатсиз дунё (Шавкат Раҳмон хотирасига)

"Осмон тўла ҳаволар, фақат менга етмайди"
Шавкат Раҳмон.

Шавкат Раҳмон деган муқаддас жангоҳ,
Кечган унда қанча қакшатгич жанглар.
Сўйилган лашкарнинг қони ботаргоҳ,
Қаҳрли шомларда қиличи занглар.

Шавкат шахид бўлди буюк савашда,
Майдонда ётибди мардларнинг марди.
Элим, кўрмай қолсанг, кўзинг камашса,

Дардингни аритар шоирнинг гарди.

Найзалар ёғилди, учаверди ўқ,
Довулга айланди салқин саболар.
Лекин уни ўқлар ўлдиргани йўқ,
Шоирни ўлдирди қотил ҳаволар.

22 апрел, 2014 йил.

Эрта билан соат 9 дан 56 дақиқа ўтди.
Канада.

Ҳайрат

Саваласа борлиқни ёмғир,
Гуллар кўрқиб эгар бошини.
Боғ сояси кўлмакка шўнғир,
Тўкса баҳор севинч ёшини.

Шиддат билан айланса бирдан,
Ёмғир селга, кучли жалага.
Эл қочади шийпонга қирдан,
Кетмонини ташлаб далага.

Деразадан қарайди улар,
Борлиқ минар хаёл отига.
Шаршарадек шиддатли жала,
Тинса яхши инсон зотига,

Осмон тоза, булутлар кетган,
Қушлар сайрар тиллари бийрон.
Дов дарахтлар ўзи акс этган,

Кўлмакларга қарайди хайрон.

22 октябрь, 2014 йил.

Кеч соат 8 дан 00 дақиқа ўтди.

Канада.

Энамни ёд этиб

Бўйи пастаккина Фотима энам,
Оғзида бор эди бир дона тиши.
Кўрпа қавир эди меҳрибонгинам,
Пахтани савалаш севишли иши.

Ғиппа -ғиппа урар эди пахтани,
Қиличдай савачўп ўйнар дастада.
Назаримда энам гўё мақтаниб,
Ўлтирарди оппоқ булут устида.

Булутларга боқсам баъзи минутлар,
Хўрлик вужудимда кўзғайди махшар.
Осмонни тўлдириб сузган булутлар,
Энам савалаган пахтага ўхшар.

24/09/2014.

Кундуз соат 12 дан 10 дақиқа ўтди.

Канада.

Қалдирғоч

Ер бағирлаб учган қора қалдирғоч,

Халқимдай даладан ризқинг терасан.
Тонгда симга кўниб, қанотинг қийғоч,
Ўткир қайчи каби керасан.

Ҳажрррр -ажрррр! -дея ўқийсан дуо,
Акс -садо берар Худонинг арши.
Ер бағирлаб ризқинг излаб доимо,
Чарх уриб учасан шамолга қарши.

Кузда кетганингни сезмай қолар эл,
Хаттоки ортингдан юрса ҳам пойлаб.
Тинмай қанот қоқиб, туну кун енгил,
Уммонлар устидан учасан ойлаб.

Қарилик ҳам сени тўсолмас йўлдан,
Билмайсан қувватинг қайгача етар.
Уй олиб Маслахат ё Олтинкўлдан,
Биз каби бир жойда яшасанг нетар?

Ҳар баҳор халлослаб қайтиб келасан,
Қишласангда Миср ва ёки Чинда,
Чуғур чуғур сайраб, завққа тўласан,
Лойлар маржонидан қурилган инда.

Лойни ийлармишсан сўлагинг билан,
Бу қандай гувалак, айт, қандай усул?
Кўлмақларда гоҳо айтганча ўлан,
Тахорат оласан, қиларсан ғусл?

Ҳаётинг сирларга синоатга бой,
Эшитдим, сен яна келибсан қайтиб.
Яна ин қурибсан, тумшуғингда лой,

Бизни хашарга ҳам қўймабсан айтиб.

24 май, 2014 йил.

Тунги соат 1 дан 17 дақиқа ўтди.

Канада.

АДИҚОҚАР

Шабнамларда чўмилса чаман,
Куёш уфққа бош қўйган чоғда.
Узун эгри таёғим билан,
Шафтолингни қоқардим боғда.

Жилмаярдинг муҳаббат тўла,
Кўзларинга термулиб боқсам.
Шодланардинг оппоқ ва бўла,
Шафтолингни тўхтамай қоқсам.

Кийиб бошга шляпа шапка,
Сезар эдим ўзни Пушкиндай.
Ярим кеча устинга таппа,
Уй шифтидан сакраб тушкундай.

Эсингдами, ой порлаган шом,
Бордим аста ўхшаб эринга.
Эрим кучга тўлди деб мудом,
Шодландингку сиғмай теринга.

Елим халта борки одамзод,
Ўлмас оғир дардга чалиниб.
-Қоқар ака, бўлди! -деб хайхот,

Сен тўхтатдинг мени ялиниб.

Шафтолингни қоқмаса эринг,
Юргандирсан тунлар уришиб.
Шафтолинг ҳам, томорқа еринг,
Ётган бўлса керак буришиб?

Йўлга боқиб, кипригинг намлаб,
Кўзларингнинг қолгандир оқи.
Балки томда қишликка ғамлаб,
Шафтолингдан соларсан қоқи.

28 май 2014 йил.

Кундуз соат 3 дан 19 дақиқа ўтди.
Канада.

Баҳор кўнғироғи

Ботаргоҳда оқшом қушлари,
Боғлар қулоқ пардасин ёрар.
Шовуллаган терак учлари,
Қип -қизил чўғ сингари ёнар.

Айтиб йиғлар искаптопарлар,
Оҳ чекишдан бормикин фойда?
Осмон тўла жавохир ва лаъл,
Чўкиб ётар бир қисми сойда.

Уйсиз итлар акиллаб, дайдир,
Порлар минглаб чироқ чивини.
Дов дарахтлар ухлашга шайдир,

Ой ёритар соҳил сувини.

Сувчи ўнглам сувлар ёқасин,
Осмон - қозон, зулмат қуяли.
Баҳор қуриллатар бақасин,
Унинг телефони уяли.

30 декабр, 2011 йил.
Кундуз 11 дан 11 дақиқа ўтди.
Торонто шаҳри Канада.

Ёмғир

Келди узоқ қутилган фасл,
Чириб кетди қорлар қафани,
Ўзи юм -юм йиғлаб, мутгасил,
Овутади ёмғир хафани.

Йўллар эгри кўзгу, қайрилган,
Ким автобус, ким қутар такси.
Кўлмақларда эсан айрилган,
Дов -дарахнинг паришон акси.

Ойнабанд шохбекатда авом,
Йўлга боқар ненидир ўйлаб,
Ёмғир эса қуяр бардавом,
Неларнидир шивирлаб, сўйлаб.

Ёмғир қушми, тумшуғи синмай,
Деразангни тирнаб, чўқийди.
Ҳозир ёзган шеърингни тинмай,

У пичирлаб, йиғлаб ўқийди.

4 апрел, 2014 йил.

Кеч соат 5 дан 1 дақиқа ўтди.

Канада.

Учрашув

Шамол, сени танидим, ишон,

Бу сен, ўша далада эсан.

Ғир -ғир эсиб, ақли паришон,

Жазирама тафтини кесган.

Ҳамқишлоқлар омонми, шамол,

Унарми эл эккан зироат?

Ёмон кўрма, олмагин малол,

Ҳасратимни қилсам қироат.

Ватандошим қадрдон шамол,

Сенга асло келмас ҳасадим.

Учириб кет Ватаним тамон,

Шеърларимдан варрак ясадим.

Шамол, борми дарё кечуви,

Биз қўй, сигир ҳайдаб ўтган жой?

Ялтирарми дарёнинг суви,

Қўрғонласа сукунатда ой?

Чўчкахона ҳалиям борми?

Шовулларми тераклар ҳамон?

Ёлғизоёқ сўқмоқ элтарми,

Одамларни соҳилга тамон?

Балки булутларнинг тубида,
Ой сийнаси қолса очилиб.
Шаффоф шолিপоя сувида,
Минг -минг юлдуз ётар сочилиб?

Кечир, йўлдан қўйдим нахорда,
Гигант эдим, уйга сиғмадим.
Уммон орти, улкан шаҳарда,
Шамол, сени таниб, йиғладим.

25 апрел, 2014 йил.
Кундуз соат 5 дан 0 дақиқа ўтди.
Канада.

Муҳожир

Кўзларим севгимиз кўмилган қабр,
Кўз ёшим эллик йил сақланган бода.
Турналар олислаб кетгач, негадир,
Сўппайиб қолдим мен етим дунёда.

Энди зулматларда шамол чекар ох,
Ялонғоч новдалар чалади бурғу.
Исирик тутатар боғда тийрамох,
Илоҳий шовқинга ёмғирлар урғу.

Шу кеча қиш келар, бўрон кўзғотиб,
Қалин қор қоплайди ўрмонни демак.
Туманда туртиниб, қорларга ботиб,

Тонгда бўрсикларга элтийман емак.

5 август, 2011 йил.

Тунги соат 11 дан 52 минут ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

Тунги осмон

Кал деб ҳазил қилсам гоҳида,

Кетиб қолма, аразлама, ой.

Чексиз осмонларнинг тоқида,

Юлдузларга етишмайди жой.

Улар имо - ишора қилар,

Айтган сўзин қийин англамоқ.

Биров артган каби ялтирар,

Юлдузларга ётдир зангламоқ.

Милтиллашар мисоли ғусса,

Сувлар ерга ёзилган читдай.

Тонга яқин юлдузлар пишса,

Уммонларга тўкилар тутдай.

26 апрел, 2014 йил.

Кеч соат 7 дан 17 дақиқа ўтди.

Канада.

Ой билан суҳбат

Ҳадеб деразамдан қарайверма ой.

Қолмадимиди одоб, ҳаё ва шарминг?
Сендан беркинғали тополмайман жой,
Ким сени кемтиди, нега йўқ ярминг?

Бошқа деразалар кетганми қуриб,
Боқсангчи қорайган қўшни дарчага?
Кўрпага ўраниб, уйқуни уриб,
Эл хуррак отмоқда, қаттиқ чарчаган.

Ялангбош юрасан тун бўйи дайдиб,
Арчилган тухумдай ялтирар бошинг.
Наҳот мангу ўсиб чиқмаса қайтиб,
Устарада таглаб қирилган қошинг?

13 март, 2014 йил.
Кеч соат 7 дан 35 дақиқа ўтди.
Канада.

Ойдин оқшомлар

Ховлимизда кузгача энди,
Ўсар балки бурган, шўралар.
Хувиллаган хонамга тунда,
Ой дарчадан ғамгин мўралар.

Бақаларнинг шивирлаб айтган,
Қўшиқларин тинглайди чирок.
Чирок эмас, соғинч сарғайтган,
То тонгача бўзрайган фирок.

Хаёл гилос гулларимисол,

Тўзғиб кетар эди сабода.
Ойдин кеча ўғринча висол,
Ўйнар эди сочин шабода.

Ўт -ўланлар ичра чекиб ох,
Чирилдоқлар чириллар эди.
Дўстлар, мени ёлғизликда гоҳ,
Чидаб бўлмас соғинчлар еди.

7 март, 2014 йил.
Тунги соат 1 дан 17 дақиқа ўтди.
Канада.

Ватан ҳажри

Болалик беркинди какку оҳ чекиб,
Тўрғайлар тўликиб сайраган жойга.
Ошпаз Тўъбо хола дўнгликка чиқиб,
Ҳамон одамларни чақирар чойга.

Қушлар шовқинидан қулоғинг битар,
Осилар шомларнинг оғир қабоғи.
Соҳил сувларига чўкканча ётар,
Кўкдан тушиб синган ойнинг товоғи.

Эҳ, она қишлоғим, ота маконим,
Яқинсан, сен менга жуда яқинсан.
Сен баҳор шомида ҳасратли ва жим,
Уфқларда чакнаган мовий чақинсан.

20 январ, 2014 йил.

Кундуз соат 1 дан 43 дақиқа ўтди.
Канада.

Қорбўрон

Қорга ботдим тиззамга қадар,
Музлаб қолди ҳавода сўзим.
Қор шопирган бўронда бадар,
Илдамлайман ёлғиз бир ўзим.

О, ақлдан озаётган қор,
Ҳарир парда, илоҳий тўсиқ.
Чирпирайвер ёруғ, интизор,
Мангу маҳзун, адоқсиз қўшиқ.

Сен кўзлари оппоқ оқарган,
Дунёда энг буюк сўқирсан.
Кўча фонусларин ёқаркан,
Шивирлайсан, шеърлар ўқирсан.

Уйқу келмас, келар ўйлагинг,
Қорли кеча - умр тушдаги.
Судралади, харир кўйлагинг,
Далаларда шамол хуштаги.

24 июнь, 2014 йил.
Кеч соат 8 дан 2 дақиқа ўтди.
Канада.

Тун ҳақида

1

Тун шивирламайди.
У фақат чинқиради.
Шундай чинқирадики,
Қулоқ пардаларинг йиртилиб,
Қонаб кетар эди эшитганингда.

2

Тун паранжи - чимматсиз
Қип - ялонғоч ётган қоп -қора жувон
Унинг сирлари кўп гўзалдан - гўзал.
Лекин гўзал эмас ҳамма сирлари.

Тунни ҳатто
Телбаларча севиш ҳам мумкин
Фақат пинхона...
Кундузга сездирмасдан дегандай...

3

Ғажигга шайланма юлдузларни сен.
Негаки, юлдузлар
Сен ўйлаганинчалик кичкина эмас.
Улар ҳам ўзига ҳос катта.
Шу қадар каттаки,
Уларни ғажиб ташлаш учун
Биласанми, эҳҳееей!..
Ҳеч бўлмаса, сенга
Коинотдай оғиз,

Метеоритдан ясалган, ўта мустахкам
Тишлар керак бўлар ўткиррок.

4

Неандертал одамга ўхшаб,
Деразангдан олазарақ қараганингча
Хаёлларга ботасан.
Рашк келар
Севгилинг тўлғониб
Тунларнинг қўйнида ётгани маҳал.
Тун эса - аёл.

5

Чиқиб келса ёринг туннинг қўйнидан,
Рашк ўтида ёнасан.
Унда нега онанг ҳам,
Синглинг ҳам, қизинг ҳам
Ўзинг ҳам ётибсан туннинг қўйнида?

6

Уйғон, галварс, тун қўйнидан чиқ!

1993 йил, Андижон.

МАБОДО

Мен бир ит бўлсайдим
(Лайча ё кўппак)

Зулматли куз кечаси
Дарё ортидаги “Латтақишлоқ” да
Бўғиқ аккиллардим
Гўё хум ичида хураётгандай.

Товушимни тинглаб,
Ухлаб қолардинг
Илиарди кўзинга уйқу.

Ёхуд, бўлсам эди сассиқпопишак
Пупупуб – пупупуб – пупупуб
Пишш шш! – дея
Олис увотларда сайрардим узоқ.
Дехқонлар ишлашдан тўхтаб, жилмайиб
Бир зум қулоқ тутарди менга.

Ё бўлмаса омадим чопиб,
Чигирткага айланиб қолсам,
Ой порлаган оқшом
Ёзги “Қирғизхожи” далаларида
Тунни зириллатиб чириллар эдим.

Ёки дейлик фалокат босиб,
Одам бўлиб қолсам қутилмаганда
Катта – кон одам.

Болалигим кечган
Қорақолпоқлар хуторидаги
Чўчқахона харобасидан
Қарардим бепоён мангу осмонга
Ўзимнинг нақадар муваққат, ожиз
Зарра эканимни англамоқ учун.

15 октябрь ,2006 йил ,якшанба .
соат 13 дан 58 минут ўтди.
Бишкек , Ленинград кўчаси 35 уй.

АЙРИЛИҚ

“Ёқмасам, ка – а -а – атта кўча” дединг,
Кўчага чиқдим.
Кўча жим – жит эди, кимсасиз, ойдин.
Мен авваллари билмас эканман,
Кўчанинг бунчалар
Катта бўлишин.

2002 йил , 2 октябрь . Ярим тун .
Андижон шаҳри 4 – кичик даха.

ШУКРОНА

Оллохим, анави ён кўшним борку,
Ўшандан дегин,
Белкурак олувдим ер ағдаргани.
Ўша кўшним бир соат ўтгандан кейин,
Берган белкурагин сўраб чиқибди.
Сен бўлсанг
Туғилганимдан бери ишлатиб юрган
Белкуракдан афзал кўлларимни
Мана, қирқ етти йилдирки
Қайтариб бер дея қистаб келмайсан,
Яқинда Комхоздан, Б.Т.И дан,

Горгаздан, Элэктросетдан,
Солиқ идорасидан
Одамлар келди
Семиз – семиз попка кўтариб.
Тўлов миқдорини эшитгач,
Хушдан кетай дедим, кўкариб.
Оллохим,
Яхшиямки фаришталаринг,
Семиз – семиз попка қўлтиқлаб,
Қуёш, ёмғир ,шамол хақини
Суриштириб келмас уйимга
Яхшиямки нафас йўлимга
Ҳаво хисоблагич ўрнатмагансан.

Баҳор ҳақида

(Чори Аваз хотирасига)

Баҳор келаётир.
Ҳали ҳеч ким яшамаган баҳор.
Бултур сенинг изларинг қолган,
Сўқмоқлардан келаётир ул.
Очилади шубҳасиз энди,
Ҳали ҳеч ким ўпмаган,
Ҳали ҳеч ким хидламаган гул.

Баҳор келаётир,
Ҳали ҳеч ким ўлмаган баҳор...

1993 йил . Тошкент шаҳри .

Ўғлим Азизбекка

Магар ўлсам, хазин бўзлаб, хайр деб йиғлагил, ўғлим,
Зулмларга чидаб ўтган чайир, деб йиғлагил ,ўғлим.

Кел, эй ғассол, кўрай сўнг бор дадамнинг афти ангорин,
Юзидан пардани бир зум қайир, деб йиғлагил, ўғлим.

Унинг харастрларин айтсам, улус кўз ёшини тўкса,
Бу сувда кемалар қилгай сайр деб йиғлагил, ўғлим.

Тириклик чоғида бир бор келиб аҳволини сўрмай,
Тобут устинда ваъз айтма, ғайр, деб йиғлагил, ўғлим.

Бугун ҳеч бўлмаса шундоқ улуғ кун хурмати ёраб,
Дадамни шум ғанимлардан айир, деб йиғлагил, ўғлим.

Бу Вулқон портлагач, кул айлабон найнов ғанимларни,
Бугун Жаннат тамон учган тайр, деб йиғлагил, ўғлим.

1990 йил , Маслахат қишлоғи .

Чағалай

(Рауф Парфи хотирасига)

Ўзининг бор етимлиги билан,
Далалар устида порлаётган ой,
Учбурчак шаклли ромга жойланган
Шарларни ҳар ёққа тўзғитиш учун
Ўқлоғ ёрдамида йўналтирилгувчи
Биллиарднинг бузғунчи соққаси эмас.

У совук адирда ёлғиз ва юпун,
Шуълалардан юзи сарғайиб
Чирок кўтариб бораётган.
Соч – соқоли оппоқ, бўйни ингичка,
Момақаймоқ тўзғоғига ўхшаган Рауф.

Шеърятнинг тилла чиғириғида,
Жон ипларин йигирган вужуд.

Рауфдан йигириб олинган
Ложувард нурларнинг калаваси ой.

Хой, совукдан товони ёрилган Рауф,
Банкротга учраган меросхўр кунда,
Кундамас, кундада Куёшнинг ўткир,
Олмос нури ила кесилган ойна
Йўлларингда баҳор жарчиси бўлиб,
Эриб ётган маҳал кўлмаклар,
Эшкаксиз қайикда ёлғиз бир ўзинг,
Севинч кўз ёшларинг кафанга артиб,
Бегона тунларга кўчиб кетибсан.

Шиғалаб ёғарми энди ёмғирлар?

20 январь , 2007 йил соат 11 дан 22 минут утди
Бишкек шаҳри , Ленинград кўчаси 35 уй.

ҚАҲРАМОН

(Ҳамқишлоғим, иккинчи жаҳон уруши ногирони, марҳум Фозил
ота хотирасига)

Гувиллайди боғларда бўрон,
Тун қоронғи, тонг ҳали йироқ.
Пастак уйнинг меҳроби аро,
Милтиллайди хира жинчиروق.

Чол узилган тасмани улаб,
Оёғига юзли мих қоқар.
Оёқ эмас, не десам экан,
Туёғига мунғайиб боқар.

Ёрилади, ёғоч оёғи,
Чол кўзидан ёши тирқирар
Қайлардадир зулмат қўйнида,
Қуш одамга ўхшаб чинқирар.

Одам қушга ўхшаб қийқирар.

1988 йил . Баҳор . Маслахат қишлоғи .

ТОНГНИ КУТИБ

Туманлар қоплаган кузги боғлардек,
Ҳаётим хувиллаб қолдику сизсиз.
Ёруғ, унутилмас, маъсум чоғлардек,
Жимжитлик қаърига кетаман изсиз.

Қадрдон дорвоза ва баланд девор,
Мени тутиб ёйди ярим тун захар.
Хорғин чироқларга термулиб, бедор,
Мен сизни эслайман то субҳи саҳар.

Қушдай эгаллайман тонг минбарини,
Боғларда янграйди жарангдор сайроқ.
Атлас кўйлагингиз этакларини,
Тонги шаббодалар қилганда байроқ.

1991 йил , куз , Маслахат қишлоғи .

БАҲОР ТОНГИ

Бўлмаса ҳам дарёда тошлар,
Синар ойнинг тонги товоғи.
Ва оҳиста ёриша бошлар,
Алвон уфқнинг завр қобоғи.

Термуламан боғларга узоқ,
Ғамлар эрир махзун навода.
Қайлардадир маърайди бузоқ,
Пичан хиди сузар ҳавода.

Ойна кўзи очилган кўрдек,
Тўлиб – тошиб сайрайди майна.
Гўё тиниқ кўлдаги ўрдак,
Ғақиллайди топ-тоза ойна.

Сен халинчак учасан ҳамон,
Ер аталган баҳайбат шарда.
Деразалар ортида шамол,
Елкан каби қабарган парда.

1998 йил . Май . Андижон шаҳри.

Хайрат

(Дўстим Асқар Махкам хотирасига)

Кофарниҳон кечувларидан,
Сигир ҳайдаб ўтар болалар.
Қуёш ботиб, зулмат қаърида,
Ухлар шудринг тушган далалар.

Лекин менинг икки кўзим кўр,
Ахир, бундай эмасди дастлаб.
Бу ёмғирлар нега бунча шўр?
Осмон бунча кетибди пастлаб?

Нега қалқиб чиқмади кўз ёш,
Осмонларга боққаним захот?
Нечун ҳеч ким отмай қўйди тош?
Махлуқлардан қутилдим наҳот?

7 июль, 2008 йил, кундуз соат 5 : 29.
Торонто шаҳри. Канада.

Куз илҳомлари

(Аруз вазнида ёзилган шеър)

Воҳ, кузги дарахт шаклида ҳайронани кўрдим,
Ёлғиз ва ғариб, бир дили вайронани кўрдим.

Жим - жит кўчада ўйнади раққоса шамоллар,
Чарх урди ҳазон гирвати, парвонани кўрдим.

Дарчам ёнидан ўтди учиб ёввойи ғозлар,
Ҳижрон тўла дил аксида девонани кўрдим.

Кушлар уясин тутди дарахт шохида, ё, Раб,
Инларга боқиб ғам тўла паймонани кўрдим.

Заъфар капалаклар каби учганда хазонлар,
Баргларга кўмилган кўча , остонани кўрдим.

Йўлларга хазонлар тўшади кузги Торонто,
Боққанча чинор баргига Фарғонани кўрдим.

Қалбимда Худо, Каъбага ўхшайди вужудим,
Сипқорғали ишқ бодаси - майхонани кўрдим.

Дўст топмади Вулқон бу жаҳон мулкида излаб,
Ҳар ерда ғаним, вахшати бегонани кўрдим.

26 октябрь, 2010 йил.

Тонги соат 7 дан 35 минут ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

Қарғага

Қарға, сени тезакхўр десак,
Ҳафа бўлма, олмагин малол.
Чунки тезак баъзи одамнинг,
Луқмасидан минг бора ҳалол.

Қор қоплаган чорбоғларга бок,

Кумуш қордан дарахтлар бўрки.
Қарр! Қарр! десанг туманда шу чоғ,
Гўзал қишнинг ортади кўрки.

Сени ёмон деган кимсанинг,
Комиллиги эмасдир яхлит.
Энг яхши куш ўзингсан, чунки,
Булбулларга қилмайсан тақлид.

2008 йил, 30 июль, душанба. Тунги соат 2 дан 04 минут ўтди.
Торонто шаҳри. Канада.

Космик муҳожир

Биз интилдик осмонга мудом,
Осмон эса тушибди ерга.
Унинг сувда чўмилган чоғин,
Тасвирласа сиғмайди шеърга.

Замин ҳамма нарсадан пастдир,
Деб ўйлама мафкуранг бузиб.
Сен пастда деб ўйлаган нарса,
Юрган маҳал космосда сузиб.

Ракетада учмадим дейсан,
Кўй, кўксинга урмагил пичоқ.
Сен осмонавт, Ер эса қадим,
ҲАҚ яратган баҳайбат учоқ.

Энг кудратли ракеталар ҳам,
Ўйнолмайди Ер билан пойга.

Чунки юз йил учса ҳам инсон,
Борар зўрға бир метр жойга.

Вақти келиб кетар авлодлар,
Миниб лаппак аробасига.
Бизни ташлаб она заминнинг,
Ой ёритган ҳаробасига.

Яшаб ўзга оламлар аро,
Туманликда гулҳанлар ёқар.
Ва соғинган сайёрасига,
Олислардан мунғайиб боқар.

11 июнь, 2010 йил.
Кеч соат 5 дан 15 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Бозорда

Қўйимизни сотаётганда ,
Кўзларимдан чиқиб кетди ёш.
Мухтожликка лаънатлар ўқиб,
Қўйбозорда эгиб қолдим бош.

Меҳр билан манглайн силаб,
Рози бўлгин - дедим мен қўйга.
Ўша қўйни эслайман ҳамон,
Ғарқ бўлганча худудсиз ўйга.

Менку оддий бир қўйни сотиб,
Мижжам бўлди кўз ёшга тикан,

Ўз халқини сотганларнинг ҳам ,
Кўзларидан ёш чиқармикан?

1989 йил. Андижон.

Калишнома

О, орқаси йиртилган калиш!
Кийилавериб маймайиб, ранги ўнгиб,
Оқшайиб кетган калиш...

Бунча оғзинг катта бўлмаса сенинг?

Ёки йиғлаяпсанми овозсиз, хўнграб?

Балки эснаётгандирсан
Кинначи каби?

Ёки кулаяпсанми менинг устимдан?

Ким билади,
Балки,
Кўшиқ айтаётгандирсан
Бир пайтлар оғзинга кирган
Оёғимни соғиниб, қўмсаб...

23 май, 2008 йил.
Кундуз соат 12 дан 56 минут ўтди.
Торонто шаҳри, Канада.

Илмоқ

Сиз назарга илмайсиз мени,
Яхшиям илмайсиз
Илсангиз агар,
Элу халққа кулгу бўлардик.

Чунки, мен новчаман.
Назарингиз эса
Ҳаддан зиёд паст.

2001 йил, 21 январь, тунги соат 9 дан 21 минут ўтди.
Ташқарида қор ёғяпти. Маслаҳат қишлоғи.

Аё соқий

(Ҳофиз Шерозий ғазалига Холдор Вулқон муҳаммаси)

Юзин кўргим келур ҳар он, бу ҳижрон лаҳзаси йиллар,
Фироқ саҳросида қийнаб, кўзимга тортадир миллар,
Азобим юкласам ногоҳ, чидолмай чинқирар филлар,
Аё соқий суниб жоминг қил эҳсон, яшнасин диллар,
Кўрунди аввал ишқ осону сўнгра тушди мушкуллар.

Вужудим риштасиига тим қаро соч толасии бандким,
Лабиининг болидин шармандадир новвот ила қандким,
Жунун саҳросида чеккан азобим Қайс учун пандким,
Сабо ечмоқчи бўлган соочининг хушбўйига онтким,
Муанбар халқа - халқа соочидин қон бўлди бу диллар.

Муҳаббат розинии дилбар келиб сирри ниҳон айтса,
Қулоғимга пичирлаб, жилмайиб ширин сухон айтса,

Ғаним кўз ёшига чўккай чекиб оху фиғон, айтса,
Ботир сажжодани майга агар пири муғон айтса,
Йўловчига эрур маълум йўл аҳволи ва манзиллар.

Санам мужгонидан пайкон келиб санчилса гар бир дам,
Жигар садпоралар бўлғай беролмас ҳеч киши ёрдам,
Магар ҳозиқ табибим ёр, тирилгай сўзласа мурдам,
Менга ёр уйида ишрат қуриш имкони йўқ ҳар дам,
Қилуркан кўнғироқ фарёод, боғланг юкни ғофиллар.

Аё эй дил тилаб васлин ютарсан қон ила зардоб,
Қўяр жонинга ўт дилбар кийиб қирмиз қабо зарбоб,
Бу йўлга кирма деб огоҳ этибдур ишқ элин арбоб,
Қоронғудир кеча кўрқинчли мавж, дахшатлидир гирдоб,
На билгай ҳолимизни четда турган юуки енгиллар.

Фалакнинг чархи каж , ундан мурувват кутма, эй Ҳофиз,
Заминни титратиб Вулқон қаби қон ютма, эй Ҳофиз
Кезиб сахро биёбонлар аро йўл тутма, эй Ҳофиз,
Агар васл истасанг ундан узоққа кетма, эй Ҳофиз,
Тилакни изла, қўй дунёни, бер орзуга табдиллар.

23 май, 2010 йил.

Тунги соат 12 дан 45 минут ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

АКМЕ

(Гётега)

Жимирлайди хазина осмон,
Осмон “О” симон.

Йўқлик рамзи ноль рақамидай.
“О” симон уммон.
Унда милтиллайди
Юлдузларнинг сонсиз увилдириғи.
Увилдириқлар аро сузар,
Кўзлари ўйилган,
Тили кесилган,
Зулматни ёритган ойнинг калласи.
Сиз асло қўрқманг,
Ўзингизни қўлга олинг.
Сўнг ўзингизни ўзингиз
Хонага қамаб
Эшикни занжирлаб
Тонгача ухланг.
Тонгда тириклигингизни
Англамоқ учун
Деворга осилган
Кўзгуга қухланг.
Агар пайдо бўлса кўзгуга ховур,
Қўни-қўшнилари чақиринг.
Сўнг уларга:
-Гаров ўйнайсизларми,
Мен тирикман! - дея бақиринг.
Лекин Бахт қушининг тухумидан,
Қуймоқ қилманг зинхор ба зинхор.
Тухумларни бостиринг.
Очиб чиқса,
Қирғийлардан қўринг уларни.
Бахт қушининг жўжалари
Кўпайиб кетсин.
Ҳамма бахтли бўлсин Ватанда.
Бахт нолиб юрмасин бахтсизлигидан,

Ҳафа бўлиб юрмасин шодлик.
Овқат оч қолмасин,
Кийим ялонғоч.
Сувлар чанқамасин.
Олов совқатмасин қалтираб - қақшаб!

СОВҒА

Қутлайман таваллуд айёминг билан,
Сен қувноқ яшадинг гулларни хидлаб.
Қурук келганим йўқ мен ҳам ёнинга,
Кутилмаган совға келтирдим дидлаб.

Ҳаётинг саёхат, таоминг асал,
Сенга ёт аччиқлик - қалампир -кузоқ.
Озор не билмадинг, озор бермадинг,
Яшадинг дунёда жуда ҳам узок.

Кўринсанг ҳавасга айланар хасад.
Қаршингда жаллод ҳам йиғлайди айтиб.
Тозариб қон тўла қотил кўзлари,
Пашшага ҳам озор бермайди қайтиб.

Сен оппоқ кийимли сўфийдек ювош,
Ҳатто миқ этмайсан кетсалар янчиб.
Мен сени шаҳарга олиб кетаман,
Келтирган “СОВҒАМ” ни мийянга санчиб.

23.01.2007. Соат 13 дан 24 минут ўтди .
Бишкек шаҳри ,Ленинград кўчаси 35 - уй.

Мен диёру ёрисиз

(Алишер Навоий ғазалига Холдор Вулқон мухаммаси)

Масжидим майхона ҳар дам кўзлари хуммоорсиз.
Шуълалар янглиғ майин, ҳуш, бўйи гул аттоорсиз,
Бепоен саҳрода қолдим кулбаю девоорсиз,
Навбахор айёми бўлмиш мен диёру ёорсиз,
Булбул ўлғондек хазон фасли гулу гулзоорсиз.

Тешди осмонларни бошим, бунча уммонлар саёз?
Куйдириб кул қилди пойим қаҳратон қишлик аёз.
Бўлди алвонранг қизил қоним сиёҳидин қоғоз,
Гоҳи сарв узра гаҳи гул узра булбул нағмасоз,
Ваҳки менман гунгу лол ул сарви гул рухсоорсиз.

Қошларинг шамширидин тўғраб отилган бурдаман,
Кечалар ойдек жамолингдин таралган нурдаман,
Интизор, васлингни излаб на тирик на мурдаман,
Тонг эмасдур, гар диёру ёорисиз озурдаман,
Ким эмас булбул, гулу гулзоорсиз, озоорсиз.

Чўғ каби алвон лабингдин сачрагай қонимға ўт,
Сўзларингдинким илашгай лахза ҳар ёнимға ўт,
Ўрлагай зулматда гувлаб оху афғонимға ўт,
Равза ашжори ўтиндур, гуллари жонимға ўт,
Мумкин ўлса анда бўлмоғлиқ даме Дилдоорсиз.

Парпирар юлдуз ва ой, сокин ҳаловатлиғ кеча,
Дур тўкилмишдур гуҳар, гулгун дудоғингдин неча,
Жилмайиб сиймин боғичлардин майин сочинг еча,
Май чу бердинг, зулф ила банд эт мени, эй муғбача,

Ким хуш эрмас муғ била ичмак қадах зунноорсиз.

Бу умр из тушмаган қорли, салобатли довон,
Интилар қорли довонлар қасдида пиру жавон,
Жоми ваҳдат бирла қорлар остида қолдик омон,
Топмадуқ гул ранги жоми беҳумор эй бооғбон,
Ваҳки бу гулшан аро гул бутмас эрмуш хоорсиз.

Бу кеча ой нуридан бўлмиш чароғон соғу сўл,
Навбахор оқшоми сокин, яшнагай сахрою чўл,
Қақраган даштлар аро Вулқон ҳаёт дарёси бўл,
Аҳли зухд ичра Навоий топмади мақсадға йўл,
Вақтингизни хуш тутинг эй жаъмиким хуммоорсиз.

9 март, 2009 йил.

Кундуз соат 4:45.

Торонто шаҳри.

Яхшилиғ

(Заҳириддин Муҳаммад Бобур ғазалига Холдор Вулқон муҳаммаси)

Кутма ўзни фил атаб юрган куёндин яхшилиғ,
Кўрмамиш олам эли, касби зиёндин яхшилиғ.
Етмағай инсонга ҳеч қурту чаёндин яхшилиғ,
Ким кўрибдур, эй кўнгил, аҳли жаҳондин яхшилиғ,
Кимки ондин яхши йўқ, кўз тутма ондин яхшилиғ .

Аҳли диллар ўрганур зулматда ҳар он, ҳар дақиқ,
Жилмаяр пойгакда дониш, заъфарон, рўйи ақиқ,

Бошига тушганда кулфат бўлмади даврон шафик,
Бу замонни наафъий қилсам, аайб қилма, эй рафик,
Кўрмадим ҳаргиз нетойин, бу замондан яхшилиғ.

Кимсасиз ойдин сукунат тўлди махзун кўнглима,
Гоҳи бургут қоя ошён бўлди махзун кўнглима,
Бепоеън, дарвеш шамоллар елди махзун кўнглима,
Дилраболардин ёмонлиғ келди махзун кўнглима,
Келмади жонимға ҳеч ороми жондин яхшилиғ.

Яхшиларга чох қазиб гоҳ отмагил тўфангу тўп,
Сен аларнинг гарди пойин кўзга сурт, ардоқла, ўп,
Телба, довдир кимсалардек чопмагин қўлларда чўп,
Эй кўнгил, чун яхшидин кўрдинг ёмонлиғ асру кўп,
Эмди кўз тутмак не маъни ҳар ёмондин яхшилиғ.

Ғам ема кўзғолса бошинг устида тўфони Нўх,
Ўксима гардун йўлинга гул эмас, сочганда чўғ,
Жилмайиб бошинг баланд тут, отсалар кўксинга ўк,
Бори элға яхшилиғ қилғилки мундин яхши йўк,
Ким, дегайлар, даҳр аро қолди фалондин яхшилиғ.

Порласин кўксингда, Вулқон, ботининг зохир каби,
Бодаи раҳматни дилда сақлағил чоғир каби,
Наъра тортсанг титрагай ер гоҳ замон охир каби,
Яхшилиғ аҳли жаҳондин истама Бобур каби,
Ким кўрибдур, эй кўнгил, аҳли жаҳондин яхшилиғ.

22 май, 2010 йил.

Кундуз соат 5 дан 43 минут ўтди.

Торонто шаҳри, Канада.

Ветеран

(Иккинчи Жаҳон Уруши иштирокчиларига бағишланади)

Унинг дил кўзгусин парчалаган ўқ,
Чил - чил синиб кетган, бўлмайти бутлаб.
Дўстим, у инсонга қўл чўзиб, ҳеч йўқ,
Буюк байрам билан қўйсангчи қутлаб.

Мискарнай бўғзида бизга таниш "Вальс",
Енгил садолари ўйнар ҳавода.
Қахрамоннинг сийрак сочларин бесас,
Тортқилайди тонги майин шаббода.

Шу кунларда қолган у ёлғиз, йўлсиз,
Йўқдир унинг бунда тенгдоши, тенги.
Узоқларга маъюс термулар, қўлсиз,
Байроқдай хилпирар шамолда енги.

15 август, 2010 йил.

Тонг. Торонто шаҳри, Канада.